

ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့် Proliferation တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ
နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများ

ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ အကြံပြုချက်များ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀၁၂

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

(၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ တွင်ပုံနှိပ်သည်။)

ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏အကြံပြုချက်များ
(THE FATF RECOMMENDATIONS)

အမှတ်စဉ်   အမှတ်စဉ်
(အဟောင်း)

က - ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေး မူဝါဒများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုများ

- ၁   -   အန္တရာယ်များအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အန္တရာယ်အခြေပြုချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှု အားကျင့်သုံးခြင်း
- ၂   R.31   အမျိုးသားပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု

ခ - ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းခြင်း

- ၃   R.1&R.2   ငွေကြေးခဝါချမှုပြစ်မှု
- ၄   R.3   ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် လတ်တလောအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ

ဂ - အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့် အဖျက်စွမ်းအားကြီးမားသည့်လက်နက်များပျံ့နှံ့စေရန် ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်း

- ၅။   SR.II   အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုပြစ်မှု
- ၆။   SR.III   အကြမ်းဖက်မှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးအရ သတ်မှတ်အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ
- ၇။   Proliferation ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးအရ သတ်မှတ်အရေးယူ ဆောင်ရွက် မှုများ
- ၈။   SR.VIII   ပရဟိတအသင်းအဖွဲ့များ

ဃ - တားဆီးကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာအရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များ

- ၉။ R.4 ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏လျှို့ဝှက်ချက်ထားရှိရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေများ
ဖောက်သည်အပေါ်ထိုက်သင့်သောသတိပေးစာရေးချက်နှင့်မှတ်တမ်း ထိန်းသိမ်းမှု
- ၁၀။ R.5 ဖောက်သည်အပေါ်ထိုက်သင့်သောသတိပေးစာရေးချက်
- ၁၁။ R.10 မှတ်တမ်းထိန်းသိမ်းမှု
တိတိကျကျသတ်မှတ်ထားသည့်ဖောက်သည်များနှင့်လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှု အတွက် ထပ်လောင်းအရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များ
- ၁၂။ R.6 နိုင်ငံအထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်များ
- ၁၃။ R.7 ကြားခံဘဏ်လုပ်ငန်းများ
- ၁၄။ SR.VI ငွေကြေး သို့မဟုတ် အဖိုးတန်ပစ္စည်းများလွှဲပြောင်းခြင်းဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များ
- ၁၅။ R.8 နည်းပညာအသစ်များ
- ၁၆။ SR.VII အီလက်ထရောနစ်ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုများ
မှီခိုအားထားရမှုများ၊ ထိန်းချုပ်မှုများနှင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ
- ၁၇။ R.9 တတိယလူပုဂ္ဂိုလ်/အဖွဲ့အစည်းများအပေါ်မှီခိုအားထားရမှုများ
- ၁၈။ R.15&R.22 ဌာနတွင်းထိန်းချုပ်မှုများနှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားလုပ်ငန်းခွဲများနှင့်လက်အောက်ခံ ကုမ္ပဏီခွဲများ
- ၁၉။ R.21 အန္တရာယ်အဆင့်မြင့်နိုင်ငံများ
သံသယဖြစ်ဖွယ်လွှဲပြောင်းမှုများအားသတင်းပို့ခြင်း
- ၂၀။ R.13&SRIV သံသယဖြစ်ဖွယ်လွှဲပြောင်းမှုများအား သတင်းပို့ခြင်း

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

၂၁။ R.14 လျှို့ဝှက်ချက်မပေါက်ကြားရေးနှင့် လျှို့ဝှက်ချက်ထားရှိရေးကိစ္စရပ်များ
သတ်မှတ်ထားသော ငွေရေးကြေးရေးမဟုတ်သည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း
ပညာရှင်များ (Designated non-financial Businesses and Professions- DNFBPs)

၂၂။ R.12 DNFBPs ၊ ဖေါက်သည်အပေါ်ထိုက်သင့်သောသတိဝိရိယထားရှိမှု

၂၃။ R.16 DNFBPs ၊ အခြားသောအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ

**c - ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများ၏ ပွင့်လင်းမြင်သာရှိမှုနှင့်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ
ပိုင်ရှင်ဆိုင်ရာ ပြဌာန်းချက်များ**

၂၄။ R.33 ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ၏ပွင့်လင်းမြင်သာရှိမှုနှင့်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ

၂၅။ R.34 တရားဝင်စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများ၏ပွင့်လင်းမြင်သာရှိမှုနှင့်အကျိုး
ခံစားခွင့်ရှိသူ

**စ -အခွင့်အာဏာပိုင်တို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့်အခြားသောအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ
စီမံဆောင်ရွက်မှုများ**

စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း

၂၆။ R.23 ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ကြီးကြပ်
ခြင်း

၂၇။ R.29 ကြီးကြပ်သူများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၂၈။ R.24 DNFBPs များ၏ စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ကြီးကြပ်ခြင်း

လုပ်ငန်းလည်ပတ်လုပ်ဆောင်မှုနှင့်ဥပဒေစိုးမိုးမှု

၂၉။ R.26 ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့

၃၀။ R.27 ဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအာဏာပိုင်များ၏
တာဝန်ဝတ္တရားများ

၃၁။ R.28 ဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအာဏာပိုင်များ၏
လုပ်ငန်းပိုင်ခွင့်များ

- ၃၂။ SRIX ငွေဆက်သား
အထွေထွေလိုအပ်ချက်များ
- ၃၃။ R.32 စာရင်းဇယားများ
- ၃၄။ R.25 လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်တုန့်ပြန်ချက်များ
အရေးယူပိတ်ဆို့ဆောင်ရွက်မှုများ
- ၃၅။ R.17 အရေးယူပိတ်ဆို့ဆောင်ရွက်မှုများ
ဆ - နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု
- ၃၆။ R.35 & SRI နိုင်ငံတကာသဘောတူစာချုပ်များ
- ၃၇။ R.36 & SRV အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီများ
- ၃၈။ R.38 အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီများ ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုများထိန်းချုပ်ခြင်း
နှင့်ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းခြင်း
- ၃၉။ R.39 တရားခံလွှဲပြောင်းခြင်း
- ၄၀။ R.40 နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာအခြားနည်းပုံစံများ

ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏အကြံပြုချက်များ

(The FATF Recommendations)

က - ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေး မူဝါဒများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုများ

၁။ အန္တရာယ်များအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အန္တရာယ်အခြေပြုချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုအားကျင့်သုံးခြင်း

နိုင်ငံများသည် မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအန္တရာယ်များကို ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အကဲဖြတ်ချင့်တွက်ခြင်းများဆောင်ရွက်ရမည့်အပြင် နားလည်သဘောပေါက်မှု ရှိရမည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါအန္တရာယ်များအား ထိရောက်မှုရှိရှိဖြင့် လျော့နည်းကျဆင်းသွားစေရန်ရည်ရွယ်၍ အန္တရာယ်ချင့်တွက်ရေးပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် အာဏာပိုင်ခန့်အပ်ခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ အရင်းအမြစ်များအသုံးချခြင်းအပါအဝင် အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းများပြုလုပ်ရမည်။ နိုင်ငံများသည် အဆိုပါအကဲဖြတ်မှုများကိုအခြေပြုကာ မိမိတို့၏ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု တားဆီးကာကွယ်ရေး သို့မဟုတ် လျော့နည်းကျဆင်းစေရေး အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များသည် ထိုဖော်ထုတ်ရရှိသည့်အန္တရာယ်များနှင့် အချိုးညီမှု ရှိစေရေးသေချာစေရန် အန္တရာယ်အခြေပြုချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှု(risk-based approach-RBA)တစ်ရပ်ကို ချမှတ်ကျင့်သုံးရမည်။ အဆိုပါ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုသည် ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေး(anti-money laundering and countering the financing of terrorism- AML/CFT)စနစ် နှင့် FATF အကြံပြုချက်များအပေါ် အန္တရာယ်အခြေပြု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် အရင်းအမြစ်များ လုံလောက်စွာနေရာချထားရေးတွင် ပဓာနကျသောအခြေခံအုတ်မြစ် တစ်ရပ်ဖြစ်စေရမည်။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် အဆင့်မြင့်အန္တရာယ်များကို ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိပါက မိမိတို့၏ AML/CFT စနစ်သည် ထိုအန္တရာယ်များကို လုံလောက်စွာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်မှုရှိစေရမည်။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် အဆင့်နိမ့်အန္တရာယ်များကို ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိပါကလည်း အဆိုပါနိုင်ငံများအနေဖြင့် စိတ်ချသေချာသောအခြေအနေများအောက်တွင် FATF အကြံပြုချက်အချို့အတွက် ရိုးရှင်းသောအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကို ခွင့်ပြုရေးဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

နိုင်ငံများအနေဖြင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သတ်မှတ်ထားသည့် ငွေရေးကြေးရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုပညာရှင်များ (Designated non-financial businesses and professions- DNFBPs)အား ၎င်းတို့၏ AML/CFT အန္တရာယ်များ ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် ယင်းတို့ကိုလျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုများကို ထိရောက်မှုရှိစွာဆောင်ရွက်စေရမည်။

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

၂။ အမျိုးသား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး

နိုင်ငံများသည် အထက်ဖော်ပြပါ အန္တရာယ်ဖော်ထုတ်ရရှိချက်များအရချမှတ်သည့် အမျိုးသား အဆင့် AML/CFT မူဝါဒများရှိရပါမည်။ ယင်းမူဝါဒအား ပုံမှန်သုံးသပ်ခြင်းပြုရမည့်အပြင် အဆိုပါ မူဝါဒများအတွက် တာဝန်ရှိသည့် အာဏာပိုင်တစ်ရပ် ခန့်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုတစ်ရပ် သို့မဟုတ် အခြားလုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ရပ်ထားရှိခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်။

မူဝါဒချမှတ်ခြင်းအဆင့်နှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအဆင့်များတွင် နိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏ မူဝါဒချမှတ်သူများ၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ (FIU)၊ ဥပဒေစိုးမိုးရေး အာဏာပိုင်များ၊ ကြီးကြပ်သူများနှင့် အခြားသောအခွင့်အာဏာပိုင်များထံတွင် မူဝါဒများဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ငွေကြေးခဝါချမှု၊ အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့် အဖျက်စွမ်းအားမြင့်လက်နက်များပျံ့ပွားစေရန်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများကို တိုက်ဖျက်ခြင်းများ နှင့်ပတ်သက်၍ အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည့်/ သင့်လျော်သည့်အခြေအနေတွင် ပြည်တွင်း ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိစေမည့် ထိရောက်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ရပ် ရှိစေရမည်။

ခ။ ငွေကြေးခဝါချခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းခြင်း

၃။ ငွေကြေးခဝါချသည့်ပြစ်မှု

နိုင်ငံများသည် ဗီယက်နာကွန်ပင်းရှင်းနှင့် ပလာမိုကွန်ပင်းရှင်းများကိုအခြေခံကာ ငွေကြေးခဝါချမှု ကို ပြစ်မှုအဖြစ်သတ်မှတ်ရမည်။ နိုင်ငံများသည် မူလပြစ်မှုများ (Predicate Offences)အား အကျယ်ပြန့် ဆုံးပါဝင်သတ်မှတ်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်နှင့်အတူ ငွေကြေးခဝါချမှုကို ပြစ်မှုကြီးအဖြစ် သတ်မှတ်ကျင့်သုံးရ မည်။

၄။ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် လတ်တလောအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ

နိုင်ငံများသည် ဗီယက်နာကွန်ပင်းရှင်း၊ ပလာမိုကွန်ပင်းရှင်းနှင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု ကွန်ပင်းရှင်းများတွင်ပြဋ္ဌာန်းထားချက်များနည်းတူ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်ဆောင်ရွက်မှုများအပါအဝင် မိမိတို့၏ အာဏာပိုင်တို့အား တတိယလူပုဂ္ဂိုလ်အဖွဲ့အစည်းတို့၏ တရားဝင်အခွင့်အရေးများကို ထိခိုက်နစ်နာမှု မရှိစေဘဲ အောက်ဖော်ပြပါတို့အား ထိန်းချုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် သိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းယူ ခြင်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိစေမည့် စီမံချက်များပြဋ္ဌာန်းထားရှိရမည်-

(က) ခဝါချထားသည့် ပစ္စည်း

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

- (ခ) ငွေကြေးခဝါချမှု သို့မဟုတ် မူလပြစ်မှုများ ကျူးလွန်ရာမှရရှိသည့်အကျိုးအမြတ်များ သို့မဟုတ် ထိုပြစ်မှုများတွင်အသုံးပြုခဲ့သည့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုရန်ရည်ရွယ်ခဲ့သည့် ပစ္စည်းကိရိယာများ
- (ဂ) အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု၊ အကြမ်းဖက်မှုများ သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်း များမှရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်ပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် ယင်းတို့အတွက်အသုံးပြုခဲ့သည့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုရန်ရည်ရွယ်ခဲ့သည့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုရန် ခွဲဝေသတ်မှတ်ထားသည့် ပစ္စည်းများ
- (ဃ) အလားတူအာနိသင်ရှိသည့် ပစ္စည်း

ထို့ကဲ့သို့သောအရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များတွင် အာဏာပိုင်တို့က (က) ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ သိမ်းဆည်းရန်ပစ္စည်းကို ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ခြေရာကောက်ခြင်း၊ တန်ဖိုးဖြတ်ခြင်း (ခ) အဆိုပါပစ္စည်းများကို ထိန်းချုပ် ခြင်းနှင့်သိမ်းဆည်းခြင်း၊ အဆိုပါပစ္စည်းဆိုင်ရာ မည်သည့် ရောင်းဝယ်မှု၊ လွှဲပြောင်းမှု သို့မဟုတ် ထုခွဲ ရောင်းချမှုတို့ကိုမဆို တားဆီးကာကွယ်ခြင်းကဲ့သို့သော လတ်တလောအရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်း၊ (ဂ) ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းမည့် ပစ္စည်းများ ထိန်းချုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် သိမ်းဆည်းခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည် သိမ်းဆည်းခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံ၏စွမ်းဆောင်ရည်ကို ယုတ်လျော့စေသည့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို ကာကွယ် ခြင်း သို့မဟုတ် ရှောင်ရှားခြင်း၊ (ဃ) အခြား သင့်လျော်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ခြင်း များ ပါဝင်စေရမည်။

နိုင်ငံများသည် ဖော်ပြပါ မှုခင်းအကျိုးအမြတ်များ သို့မဟုတ် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခြင်းမလိုအပ်ဘဲ (ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်မှုမရှိဘဲ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းခြင်း) ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ သိမ်းဆည်းခြင်းကို ခွင့်ပြုသည့် သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတစ်ဦးအနေဖြင့် အဆိုပါ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ အဖြစ်သိမ်းဆည်းမည့်ပစ္စည်းကို တရားဝင်ရရှိကြောင်း သက်သေပြရန်လိုအပ်စေမည့် အစီအမံများကို မိမိတို့၏ပြည်တွင်းဥပဒေပါ စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ ပြဋ္ဌာန်းရန် စဉ်းစားသုံးသပ်ရမည်။

၈။ အကြမ်းဖက်မှုအားငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့် အဖျက်စွမ်းအားကြီးမားသည့်လက်နက်များပျံ့နှံ့စေရန် ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်း

၅။ အကြမ်းဖက်မှုအားငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းပြစ်မှု

နိုင်ငံများသည် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုကွန်ဗင်းရှင်းကိုအခြေခံကာ အကြမ်းဖက်ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုကို ပြစ်မှုအဖြစ်သတ်မှတ်ရမည်။ ထို့အပြင် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များကိုငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်း ကိုသာမက အကြမ်းဖက်မှုတစ်ရပ် သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်မှုများနှင့်ဆက်နွှယ်သည့် ကွင်းဆက်ကင်းမဲ့ နေစေကာမူ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလအကြမ်းဖက်သမားများအား ငွေကြေး

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

ထောက်ပံ့မှု တို့ကိုလည်း ပြစ်မှုအဖြစ်သတ်မှတ်ရမည်။ နိုင်ငံများသည် အဆိုပါပြစ်မှုများကို ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ မူလပြစ်မှုအဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၆။ အကြမ်းဖက်မှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုအားငွေကြေးထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ထားသည့် ဘဏ္ဍာရေးအရပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများ

နိုင်ငံများသည် အကြမ်းဖက်မှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု တားဆီးကာကွယ်ရေးနှင့် တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီဆုံးဖြတ်ချက်များကို လိုက်နာရန်အတွက် သတ်မှတ်ဘဏ္ဍာရေးပိတ်ဆို့အရေးယူမှုစနစ်(Targeted Sanctions)များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။ အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်များအရ နိုင်ငံများအနေဖြင့် (၁) ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် ၁၂၆၇ (၁၉၉၉) နှင့် ၎င်း၏ နောက်ဆက်တွဲဆုံးဖြတ်ချက်များအပါအဝင် ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ် အခန်း(၇)အရ အာဏာပိုင်ကသတ်မှတ်သော၊ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီကသတ်မှတ်သော (၂) ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် ၁၃၇၃(၂၀၀၁)နှင့်အညီ ထိုနိုင်ငံကသတ်မှတ်သော မည်သည့်လူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ရံပုံငွေများ သို့မဟုတ် အခြားသောပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများကို နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိစေဘဲ ထိန်းချုပ်ခြင်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်မည့်အပြင် ထိုလူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများ သို့/အတွက် တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍သော်လည်းကောင်း အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် အဆိုပါ ရံပုံငွေ သို့မဟုတ် ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ ရရှိခြင်းမရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ အဖျက်စွမ်းအားကြီးမားသည့် လက်နက်များတိုးပွားလာခြင်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ထားသည့် ဘဏ္ဍာရေးအရပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများ

နိုင်ငံများသည် အဖျက်စွမ်းအားကြီးမားသည့်လက်နက်များပြန့်နှံ့ခြင်းကို တားဆီးခြင်း၊ ထိန်းချုပ်ခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်းနှင့် ယင်းလက်နက်များပြန့်နှံ့ရန်အတွက်ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ၏ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလိုက်နာရန်အတွက် သတ်မှတ်ဘဏ္ဍာရေးပိတ်ဆို့အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ(Targeted Sanctions)ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။ အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်များအရ နိုင်ငံများအနေဖြင့် ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ် အခန်း(၇)အရ အာဏာပိုင်က သတ်မှတ်သော၊ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီကသတ်မှတ်သော မည်သည့်လူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ရံပုံငွေများ သို့မဟုတ် အခြားသောပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများကို နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိစေဘဲ ထိန်းချုပ်ရန် လိုအပ်မည့်အပြင် ထိုလူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများ သို့/အတွက် တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍သော်လည်းကောင်း အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် အဆိုပါ ရံပုံငွေ သို့မဟုတ် ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ ရရှိခြင်း မရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

၈။ ပရဟိတအသင်းအဖွဲ့များ

နိုင်ငံများသည် အကြမ်းဖက်မှုအားငွေကြေးထောက်ပံ့ရန်အတွက် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းခံရနိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ လုံလောက်ပြည့်စုံခြင်း ရှိ/မရှိကို ပြန်လည် သုံးသပ်သင့်ပါသည်။ ပရဟိတအသင်းအဖွဲ့များတွင် အထူးသဖြင့် အားနည်းချက်များရှိနေပြီး နိုင်ငံများ အနေဖြင့် ၎င်းအဖွဲ့အစည်းများကို အောက်ဖော်ပြပါအလွဲသုံးစားပြုခံရခြင်းများမရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းများက တရားဝင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အဖြစ် ဟန်ဆောင်ဖွဲ့စည်းခြင်း
- (ခ) ပိုင်ဆိုင်မှုများထိန်းချုပ်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များမှလွတ်မြောက်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်အပါအဝင် အကြမ်းဖက်မှုအားငွေကြေးထောက်ပံ့ရန်အတွက် လမ်းကြောင်းအဖြစ် တရားဝင်အဖွဲ့အစည်းများကို အသုံးပြုခြင်း
- (ဂ) တရားဝင်ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် အသုံးပြုရန်ရည်ရွယ်ထားသည့် ရံပုံငွေများကို အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းများထံသို့ လျှို့ဝှက်စွာလမ်းကြောင်းပြောင်းခြင်းကို ဖုံးကွယ်ရန် သို့မဟုတ် မထင်မရှားဖြစ်စေရန် အသုံးပြုခြင်း

ဃ။ တားဆီးကာကွယ်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ

၉။ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏လျှို့ဝှက်မှုထားရှိရေးဥပဒေများ

နိုင်ငံများသည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ လျှို့ဝှက်မှုထားရှိရေးဥပဒေများက FATF ၏ အကြံပြုချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ခြင်းတွင် အဟန့်အတားမဖြစ်စေရေးကို သေချာအောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

ဖောက်သည်အပေါ်ထိုက်သင့်သော သတိဝီရိယထားရှိခြင်းနှင့်မှတ်တမ်းထိန်းသိမ်းခြင်း

၁၀။ ဖောက်သည်အပေါ်ထိုက်သင့်သော သတိဝီရိယထားရှိခြင်း(Customer Due Diligence-CDD)

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် အမည်မသိငွေစာရင်းများ သို့မဟုတ် အမည်မှန်မဟုတ်ကြောင်းသိသာထင်ရှားသည့် အမည်များဖြင့်ရှိသည့် ငွေစာရင်းများဖွင့်လှစ်ထားရှိမှုများကို တားမြစ်ရမည်။

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် အောက်ဖော်ပြပါအခြေအနေများတွင် CDD ကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်စေရမည်-

- (၁) စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုများကို စတင်ထူထောင်သည့်အချိန်

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

- (၂) ရံဖန်ရံခါငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုကိုဆောင်ရွက်သည့် ဖြစ်စဉ်တွင် {(၁) သတ်မှတ်ပမာဏ ထက်ကျော်လွန်သည့်အချိန် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ/ယူရို ၁၅၀၀၀) သို့မဟုတ် (၂) အကြံပြုချက်အမှတ်၁၆ဆိုင်ရာအနက်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် အကြုံးဝင်သည့် အီလက်ထရောနစ် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှု အခြေအနေများ}
- (၃) ငွေကြေးခဝါချမှု သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအတွက် သံသယဖြစ်သည့် အချိန် နှင့် အထောက်အထားဆိုင်ရာအချက်အလက်များ၏ မှန်ကန်မှု သို့မဟုတ် လုံလောက်ပြည့်စုံမှုအတွက် သံသယရှိသည့်အချိန်

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများက CDD ဆောင်ရွက်ရန် စည်းမျဉ်းကို ဥပဒေတွင် ထည့်သွင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရှိရမည်။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် CDD ဖော်ဆောင်ရေးအထူးတာဝန်များကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်း နည်းလမ်း သို့မဟုတ် အာဏာတည်စေမည့်နည်းလမ်းများအနက် မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် သတ်မှတ် မည်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

CDD အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်-

- (က) ယုံကြည်စိတ်ချရသော၊ လွတ်လပ်မှုရှိသော အရင်းအမြစ်များမှရရှိသည့် အထောက်အထား များ၊ အချက်အလက်များ သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြုကာ ဖောက်သည်အား အတည်ပြုဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ထိုဖောက်သည်၏ မှတ်ပုံတင်အထောက် အထားများအား မှန်ကန်ကြောင်းစိစစ်ခြင်း
- (ခ) ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် မူရင်းပိုင်ရှင်မည်သူဖြစ်သည်ကို ကျေနပ်ဖွယ် အထိသိရှိစေရန် မူရင်းပိုင်ရှင်ကို အတည်ပြုဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် အဆိုပါမူရင်းပိုင်ရှင်၏ မှတ်ပုံတင်အထောက်အထားအား မှန်ကန်ကြောင်းအတည်ပြုရန် ထိုက်သင့်သောအရေးယူ ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရန်
- (ဂ) စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်ခြင်း၏ ရည်မှန်းချက်နှင့် ရည်ရွယ်ထားသည့်သဘောသဘာဝ ကို နားလည်မှုရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ယင်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ဆီလျော်သည့် သတင်း အချက်အလက်များရယူထားရှိရန်
- (ဃ) ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် လွှဲပြောင်းမှုများသည် အဖွဲ့အစည်းက (သတင်းပို့အဖွဲ့အစည်း) ဖောက်သည်နှင့်ပတ်သက်၍ သိရှိထားချက်များ၊ ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ချေပုံဖော်ချက် (လိုအပ်ပါက ငွေကြေးဖော်ပြစာတို့အပါအဝင်) နှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ သေချာစေရေးအလို့ငှာ စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုအပေါ် စဉ်ဆက်မပြတ် CDD ဆောင် ရွက်ခြင်းနှင့် အဆိုပါ ဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုကွင်းဆက်တစ်လျှောက် ဆောင်ရွက်သည့် လွှဲပြောင်းမှုများကို စိစစ်ရန်

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် အထက်ဖော်ပြပါ အပိုဒ်ခွဲ(က)မှ(ဃ)အထိ ဖော်ပြထားသော CDD ဆောင်ရွက်ချက်တိုင်းကို လိုက်နာကျင့်သုံးရန်လိုအပ်စေရမည်။ သို့သော် ဤအကြံပြုချက်ဆိုင်ရာရှင်းလင်းချက်မှတ်စုနှင့် အကြံပြုချက်အမှတ် ၁ တို့နှင့်အညီ ဆုံးရှုံးနိုင်ချေအခြေပြု ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှု (risk-based approach-RBA) ကိုကျင့်သုံးကာ အဆိုပါ CDD အရေးယူဆောင်ရွက်မှုအတိုင်းအတာကို ဆုံးဖြတ်ရမည်။

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ရံဖန်ရံခါဆက်ဆံသည့် ဖောက်သည်များနှင့် စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှု ထူထောင်ခြင်း သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းမှုဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုမီ သို့မဟုတ် ပြုနေစဉ်အတွင်း အဆိုပါဖောက်သည် နှင့် မူရင်းအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူပိုင်ရှင်တို့၏ မှတ်ပုံတင်ကို အတည်ပြုစိစစ်ခြင်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်စေရမည်။ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအန္တရာယ်များအား ထိရောက်စွာစီမံခန့်ခွဲပြီးသည့်အခါနှင့် ဤအချက်သည် ပုံမှန်စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုကို အဆက်မပြတ်ရန်အတွက် ပဓာနကျသောအချက်ဖြစ်သည့်အခါများတွင် အဆိုပါစီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုထူထောင်ပြီးနောက် သင့်လျော်သည့်အတည်ပြုစိစစ်ခြင်းအား လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ပြီး **သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အတည်ပြုစိစစ်ခြင်းအပြီးသတ်သည် ဟု မှတ်ယူနိုင်သည်။**

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အထက်အပိုဒ်ခွဲ (က)မှ(ဃ)အထိဖော်ပြထားချက်များအနက် သက်ဆိုင်မှုရှိသောပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာခြင်းမပြုနိုင်သည့်အခါ (အန္တရာယ်အခြေပြုချဉ်းကပ်မှုဆောင်ရွက်ချက်များ၏အတိုင်းအတာကို လိုအပ်သလိုပြုပြင်မွမ်းမံခြင်းအပေါ်မူတည်၍) ငွေစာရင်းဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုစတင်ခြင်း သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းမှုကိုဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့ မပြုလုပ်ရန် လိုအပ်မှုရှိစေရမည့်အပြင် ဖောက်သည်နှင့်စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုကိုရပ်စဲရန် သို့မဟုတ် သံသယဖြစ်ဖွယ်လွှဲပြောင်းမှုသတင်းပို့ချက်ပေးပို့ရေးကိုစဉ်းစားသုံးသပ်ရန် လိုအပ်မှုရှိစေရမည်။

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ရှိရင်းစွဲဖောက်သည်များအပေါ် ဤအကြံပြုချက်ကို လည်းကျင့်သုံးရမည့်အပြင် အဆိုပါဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ချက်များကို ရရှိသည့်အချက်အလက်နှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေတို့အပေါ်အခြေပြုကာ ဖောက်သည်အသစ်အားလုံးအပေါ်တွင်လည်း ကျင့်သုံးရမည်။ ထို့အပြင် သင့်လျော်သည့်အချိန်တိုင်းတွင် ရှိရင်းစွဲ စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုများအပေါ်တွင်လည်း CDD ကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၁။ မှတ်တမ်းထိန်းသိမ်းခြင်း

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် အာဏာပိုင်တို့ကတောင်းဆိုလာသည့်အခါ အလျှင်အမြန် ပေးအပ်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပနှစ်ရပ်လုံးဆိုင်ရာ လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်းအားလုံးကို အနည်းဆုံး (၅)နှစ်ကြာသည်အထိ ထိန်းသိမ်းထားရှိရန် လိုအပ်စေရမည်။ လိုအပ်ပါက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားစွဲဆိုတင်ပို့မှုအတွက် သက်သေခံချက်ပေးအပ်နိုင်ရေးအလို့ငှာ အဆိုပါမှတ်တမ်းများသည် စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

တစ်ဦးချင်းစီ၏ လွှဲပြောင်းမှုများ(လွှဲပြောင်းမှုတွင်ပါဝင်သည့် ငွေကြေးအမျိုးအစားနှင့်ပမာဏများ အပါအဝင်)ကို ပြန်လည်ပုံဖော်နိုင်ရေးအတွက် လုံလောက်မှုရှိစေရမည်။

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် CDD ဆောင်ရွက်ရာမှတစ်ဆင့် ရရှိသည့်မှတ်တမ်း အားလုံး(နိုင်ငံကူးလက်မှတ်၊ မှတ်ပုံတင်၊ ယာဉ်မောင်းလိုင်စင် သို့မဟုတ် အခြားအလားတူအထောက် အထားများကဲ့သို့သော တရားဝင်မှတ်ပုံတင်အထောက်အထားများ၏ မိတ္တူများ သို့မဟုတ် မှတ်တမ်းများ)၊ မည်သည့်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာစိစစ်မှုရလဒ်များ (စီးပွားရေးထူထောင်ရန်စုံစမ်းခဲ့သည့် နောက် ကြောင်းရာဇဝင် များနှင့်ရှုတ်ထွေးသည့်ရည်ရွယ်ချက်များ၊ ပုံမှန်မဟုတ်သည့်ပမာဏကြီးမားသော လွှဲပြောင်းမှုများ) အပါ အဝင် ငွေစာရင်းဖိုင်များနှင့် စီးပွားရေးဆက်သွယ်မှုဆိုင်ရာ စားပေးစာယူမှုများကို စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက် မှုအဆုံးသတ်သည့်နေ့မှစ၍ သို့မဟုတ် ရံဖန်ရံခါလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် အဆိုပါလွှဲပြောင်း ပြုလုပ်သည့်နေ့မှစ၍ အနည်းဆုံး (၅)နှစ်ကြာသည်အထိ ထိန်းသိမ်းထားရှိရန်လိုအပ်စေရမည်။

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် CDD ဆောင်ရွက်ရာမှတစ်ဆင့် ရရှိသည့် လွှဲပြောင်း ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများနှင့်သတင်းအချက်အလက်များကို ထိန်းသိမ်းထားရှိရန်လိုအပ်ချက်ကို ဥပဒေဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းကာ တာဝန်ရှိစေရမည်။

ပြည်တွင်းအခွင့်အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် သင့်လျော်သည့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့်အညီ CDD ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်းများကို ရရှိနိုင်စေရမည်။

တိတိကျကျသတ်မှတ်ထားသော ဖောက်သည်များနှင့်လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် ထပ်လောင်း အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ

၁၂။ နိုင်ငံအထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်များ(Politically exposed persons-PEPs)

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံရပ်ခြား နိုင်ငံအထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်များ(ဖောက်သည် အနေဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မူရင်းပိုင်ရှင်အနေဖြင့်ဖြစ်စေ)နှင့်ပတ်သက်၍ ပုံမှန် CDD ဆောင်ရွက်မှုများအပြင် အောက်ဖော်ပြ ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်စေရမည်-

- (က) ဖောက်သည် သို့မဟုတ် မူရင်းပိုင်ရှင်သည် နိုင်ငံအထင်ကရပုဂ္ဂိုလ် ဟုတ်/မဟုတ် ဆုံးဖြတ် ရန်အတွက် သင့်လျော်သော ဆုံးရှုံးခြေစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တစ်ရပ် ထားရှိရန်
- (ခ) ထိုကဲ့သို့သော စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုမျိုးထူထောင်ရန်အတွက် အကြီးတန်းစီမံခန့်ခွဲသူ ၏ ခွင့်ပြုချက်ကိုရယူရန်
- (ဂ) ချမ်းသာကြွယ်မှုနှင့်ငွေကြေးဇစ်မြစ်တို့ဆိုင်ရာ ထိုက်သင့်သောအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ရန်

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

(ဃ) အဆိုပါစီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုကို စဉ်ဆက်မပြတ်စောင့်ကြည့်ရေးတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်မှု ပြုလုပ်ရန်

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ဖောက်သည်တစ်ဦးတစ်ယောက် သို့မဟုတ် မူရင်း အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ပြည်တွင်းနိုင်ငံအထင်ကရပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်၏ အရေးပါသောလုပ်ငန်းတာဝန်အပ်နှင်းခံထားရသူ ဟုတ်/မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ရန် အလို့ငှာ ထိုက်သင့်သောအရေးယူမှုများဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်စေရမည်။ ထိုကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆက်ဆံမှုသည် အန္တရာယ်အဆင့်မြင့်စီးပွားဆက်ဆံမှုဖြစ်နေသည့်ကိစ္စရပ်တွင် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့ အစည်းများအနေဖြင့် အထက်အပိုဒ်ခွဲ (ခ)၊ (ဂ) နှင့် (ဃ) တွင်ဖော်ပြထားသည့် ဆောင်ရွက်မှုများကို ကျင့်သုံးရန်လိုအပ်စေရမည်။

နိုင်ငံအထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစားအားလုံးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ချက်များကို ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ မိသားစုဝင်များ သို့မဟုတ် ရင်းနှီးသည့်မိတ်ဆွေများအပေါ်တွင်လည်း ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၃။ နိုင်ငံရပ်ခြားကိုယ်စားလှယ်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ (Correspondent Bank- အခြားသောဘဏ် မှ အပ်ငွေများလက်ခံခြင်းနှင့် အခြားသောဘဏ်အတွက် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းပြုသည့်ဘဏ်)

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ကိုယ်စားလှယ်ဘဏ်လုပ်ငန်းများနှင့် အခြားအလားတူဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ပုံမှန် CDD လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သည့် အပြင် အောက်ဖော်ပြပါအချက်များကိုဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) Respondent Bank/Institution (နိုင်ငံရပ်ခြားကိုယ်စားလှယ်ဘဏ်/အဖွဲ့အစည်းများထံ မှ ဝန်ဆောင်မှုရယူသည့် ဘဏ်/အဖွဲ့အစည်း)၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသဘောသဘာဝကို အပြည့်အဝနားလည်သဘောပေါက်စေရန်အလို့ငှာ ထို ဘဏ်/အဖွဲ့အစည်း၏ သတင်း အချက်အလက်များကို လုံလောက်စွာစုဆောင်းထားရှိရန် နှင့် အများပြည်သူတို့ရယူနိုင် သည့် သတင်းအချက်အလက်များမှတစ်ဆင့် ထို Respondent Bank/Institution ၏ နာမ်မည်ဂုဏ်သတင်း နှင့် ထို Respondent Bank/Institutionတွင် ငွေကြေးခဝါချမှု သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း သို့မဟုတ် စည်းမျဉ်း ထိန်းသိမ်းရန် အရေးယူခြင်းများဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိ/မရှိအပါအဝင် ၎င်း၏ ကြီးကြပ်မှု အရည်အသွေးကို စိစစ်ရန်
- (ခ) Respondent Bank/Institution ၏ ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် အကြမ်းဖက်ငွေ ကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းမှုများကို စိစစ်အကဲဖြတ်ရန်
- (ဂ) နိုင်ငံရပ်ခြားဘဏ်လုပ်ငန်းဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုကို ထူထောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုမီ အကြီးတန်းစီမံခန့်ခွဲသူထံမှ အတည်ပြုချက်ရယူရန်

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

(ဃ) payable-through accounts (စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုက ပစ္စည်းပေးသွင်းသူထံမှ အကြွေးစနစ်ဖြင့်ဝယ်ယူသည့် ပစ္စည်းများ၊ ကုန်စည်များ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများ အတွက်ပေးချေးနိုင်သောငွေ ကြေးပမာဏကိုပြသသည့်ငွေစာရင်း)များ နှင့်ပတ်သက်၍ Correspondent Bank ၏ ငွေစာရင်းများကို တိုက်ရိုက်အသုံးပြုနိုင်သည့် ဖောက်သည် များအပေါ် ထိုက်သင့်သောသတိပေးချက်(CDD)ကို Respondent Bank က ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ကျေနပ်သည်အထိ စိစစ်ထားရှိရန် နှင့် CDD ဆိုင်ရာသတင်း အချက်အလက်များကို Correspondent Bank ကတောင်းဆိုလာပါက ပေးအပ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ထားရှိရန်

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား သဏ္ဍာန်ဆောင်ဘဏ်လုပ်ငန်းများနှင့် စီးပွားဆက်ဆံ ဆောင်ရွက်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆက်လက်စီးပွားဆက်ဆံဆောင်ရွက်ခြင်း၊ နိုင်ငံရပ်ခြားကိုယ်စားလှယ်ဘဏ် လုပ်ငန်းဆက်ဆံမှုထူထောင်ခြင်းများမပြုလုပ်ရန် တားမြစ်ပိတ်ပင်ရမည်။ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်း များအနေဖြင့် Respondent Bank/Institution များက ၎င်းတို့၏ငွေစာရင်းများကို သဏ္ဍာန်ဆောင်ဘဏ် များကအသုံးပြုမှုကိုခွင့်မပြုကြောင်း မိမိကိုယ်တိုင်ကျေနပ်သည် ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။

၁၄။ ငွေကြေး သို့မဟုတ် အဖိုးတန်ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းမှုဝန်ဆောင်လုပ်ငန်းများ

နိုင်ငံများသည် ငွေကြေး သို့မဟုတ် အဖိုးတန်ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ(money or value transfer services-MVTS)ပေးသည့် လူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများအား လိုင်စင်ထုတ်ပေးထားခြင်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ထားရှိခြင်း သေချာစေရန် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ထားရှိရမည်။ ထို့အပြင် FATF ၏အကြံပြုချက်များတွင် တောင်းဆိုထားသည့် သက်ဆိုင်ရာ အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များအား လိုက်နာမှုကို စောင့်ကြည့်ရန်နှင့်သေချာစေရန်တို့အတွက် ထိရောက်သောစနစ်ထားရှိရမည်။ နိုင်ငံများသည် လိုင်စင် သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်မရှိဘဲ MVTS ဆောင်ရွက်သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများအားဖော်ထုတ်ရန် နှင့် သင့်လျော်သည့်အရေးယူမှု ပြုလုပ်ရန်ဆောင်ရွက်ရမည်။

ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဆောင်ရွက်သည့် မည်သည့် လူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းမဆို အခွင့်အာဏာပိုင်ထံတွင် လိုင်စင်ရယူခြင်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်။ သို့မဟုတ် MVTS ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများအနေဖြင့် မိမိ သို့မဟုတ် မိမိ၏ကိုယ်စားလှယ် လုပ်ငန်းလည်ပတ်လုပ်ကိုင် နေသောနိုင်ငံများအတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တို့ကအသုံးပြုနိုင်စေရန် မိမိ၏လက်ဝယ်ရှိ ကိုယ်စားလှယ်စာရင်းကို ထိန်းသိမ်းထားရှိရမည်။ နိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏ AML/CFT လုပ်ငန်းစဉ် အတွင်း ကိုယ်စားလှယ်များကိုအသုံးပြုသည့် MVTS ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများကိုပါဝင်စေခြင်း နှင့် အဆိုပါ MVTS လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ထို AML/CFT လုပ်ငန်းစဉ်များအား လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုကို စောင့်ကြည့်ခြင်းများ သေချာစွာပြုလုပ်ရမည်။

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

၁၅။ နည်းပညာအသစ်များ

နိုင်ငံများနှင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် အောက်ဖော်ပြပါတို့နှင့်ဆက်နွယ်၍ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည့် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု အန္တရာယ်များကို ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် အတိုင်းအတာပမာဏကိုသတ်မှတ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) ငွေကြေး/ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းပေးပို့ခြင်းလုပ်ငန်းစနစ်များအပါအဝင် ထုတ်ကုန်သစ်များနှင့် စီးပွားရေးအလေ့အထအသစ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှု
- (ခ) ရှိနှင့်ပြီးနှင့်အသစ်ဖြစ်သောထုတ်ကုန် နှစ်မျိုးလုံးအတွက် နည်းပညာအသစ်များ သို့မဟုတ် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသည့်နည်းပညာများကိုအသုံးပြုခြင်း

ထိုကဲ့သို့ဖြစ်လာခဲ့ပါက ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ထုတ်ကုန်အသစ်များ၊ စီးပွားရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို စတင်ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်း သို့မဟုတ် နည်းပညာအသစ်များ သို့မဟုတ် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသည့် နည်းပညာအသစ်များကိုအသုံးပြုခြင်းများမတိုင်မီ အန္တရာယ်အကဲဖြတ်ခြင်းကို ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ရမည်။ ၎င်းတို့သည် ထိုကဲ့သို့သောအန္တရာယ်များကို စီမံခန့်ခွဲရန်နှင့် လျော့ပါးအောင်ဆောင်ရွက်ရန် သင့်လျော်သောအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ရမည်။

၁၆။ အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့်ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှု

နိုင်ငံများသည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား အီလက်ထရောနစ်ငွေကြေးလွှဲပြောင်းခြင်းနှင့် ဆက်နွယ်သည့်သတင်းချက်များဆိုင်ရာ ကနဦးစတင်လွှဲပြောင်းသူ၏မှန်ကန်တိကျသောသတင်းအချက်အလက်များနှင့် မူရင်းအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူပိုင်ရှင်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို ရယူထားရှိစေရမည့်အပြင် အဆိုပါသတင်းအချက်အလက်များသည် ထိုငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုကွင်းဆက်တစ်လျှောက်ရှိ အီလက်ထရောနစ်ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှု သို့မဟုတ် ဆက်နွယ်သည့်သတင်းချက်များတွင် ဆက်လက်ရှိနေစေရမည်။

နိုင်ငံများသည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား ကနဦးစတင်လွှဲပြောင်းသူ နှင့်/သို့မဟုတ် မူရင်းအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ၏ သတင်းအချက်အလက်များ ကင်းမဲ့နေမှုတို့ကို စုံစမ်းဖော်ထုတ်ရန်အလို့ငှာ အီလက်ထရောနစ်ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုများအား စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးနေစေရမည်။

နိုင်ငံများသည် အီလက်ထရောနစ်ငွေလွှဲပြောင်းမှုလုပ်ငန်းစဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား အကြမ်းဖက်မှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတားဆီးကာကွယ်ရေးနှင့် တိုက်ဖျက်ရေးတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် ၁၂၆၇ (၁၉၉၉) နှင့် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်၏နောက်ဆက်တွဲဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် ၁၃၇၃(၂၀၀၁) တို့ အပါအဝင် ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် ပြဌာန်းထားသည့် တာဝန်ဝတ္တရားများ

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

အရ အရေးယူရန်သတ်မှတ်ထားသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပတ်သက်သည့် ငွေကြေး လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် တားမြစ်ခြင်းဟန့်တားခြင်းများဆောင်ရွက်စေရမည်။

မှီခိုအားထားရမှုများ၊ ထိန်းချုပ်မှုများနှင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ

၁၇။ တတိယလူပုဂ္ဂိုလ်/အဖွဲ့အစည်းများအပေါ်မှီခိုအားထားရမှုများ

အောက်ဖော်ပြပါ စံနှုန်းများနှင့်ကိုက်ညီလျှင် နိုင်ငံများသည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား အကြံပြုချက်အမှတ် ၁၀ တွင်ဖော်ပြထားသည့် အပိုဒ်ခွဲ (က)မှ(ဂ) အထိရှိ CDD ဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ရန် အချက်များကို ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် တတိယလူပုဂ္ဂိုလ်အဖွဲ့အစည်းများအပေါ် အမှီပြုဆောင်ရွက်ခြင်း သို့မဟုတ် စီးပွားရေးစတင်ဆက်ဆံဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို ခွင့်ပြုနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ မှီခိုအားထားမှုမျိုးကို ခွင့်ပြုပါက CDD ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာအဆုံးစွန်ဆုံးတာဝန်ရှိမှုမှာ တတိယလူပုဂ္ဂိုလ်/ အဖွဲ့အစည်းအပေါ် မှီခိုအားထားခြင်းပြုသည့် အဆိုပါငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းပေါ်တွင်သာ ဆက်လက်တည်ရှိသည်။

ကိုက်ညီရမည့် စံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်များမှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) တတိယလူပုဂ္ဂိုလ်/အဖွဲ့အစည်းအပေါ် မှီခိုအားခြင်းပြုသည့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်သည် အကြံပြုချက်အမှတ် ၁၀ တွင်ဖော်ပြထားသည့် အပိုဒ်ခွဲ (က)မှ(ဂ)အထိရှိ CDD ဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ရန်အချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်သောသတင်းအချက် အလက်များကို ချက်ချင်းရယူထားရှိရမည်။
- (ခ) ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် တတိယလူပုဂ္ဂိုလ်/အဖွဲ့အစည်းများ ထံမှ မှတ်ပုံတင်အထောက်အထားမိတ္တူများ သို့မဟုတ် CDD ဆိုင်ရာအခြားသက်ဆိုင်သည့် အထောက်အထားများကို တောင်းဆိုပါက နှောင့်နှေးမှုမရှိဘဲ ရယူနိုင်ကြောင်း မိမိ ကိုယ်တိုင်ကျေနပ်သည်အထိ လုံလောက်သောလုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်များ ဆောင်ရွက်ထားရှိရ မည်။
- (ဂ) ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အကြံပြုချက်အမှတ် ၁၀ နှင့် ၁၁ တို့နှင့်အညီ မိမိမှီခိုအားထားသည့် တတိယလူပုဂ္ဂိုလ်/အဖွဲ့အစည်းသည် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းထိန်းသိမ်း ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်း သို့မဟုတ် စောင့်ကြည့်ခြင်း နှင့် CDD နှင့် မှတ်တမ်းထိန်းသိမ်းခြင်း ဆိုင်ရာအချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုရှိခြင်းများနှင့်ပြည့်စုံမှုရှိကြောင်း မိမိကိုယ်တိုင် ကျေနပ်သည်အထိ ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။
- (ဃ) နိုင်ငံများတွင် အထက်ဖော်ပြပါအခြေအနေများနှင့်ကိုက်ညီသည့် တတိယလူပုဂ္ဂိုလ်အဖွဲ့ အစည်းများအပေါ် မှီခိုအားထားမှုကိုဆုံးဖြတ်သည့်အခါ နိုင်ငံများအနေဖြင့် နိုင်ငံအဆင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များ ရယူနိုင်မှုရှိရမည်။

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

တူညီသည့်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်သည် တူညီသည့်ငွေရေးကြေးရေးအုပ်စု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သော တတိယလူပုဂ္ဂိုလ်/အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအပေါ် မှီခိုဆောင်ရွက်သည့်အပြင် (၁) ထိုငွေရေးကြေးရေးအုပ်စုသည် အကြံပြုချက်အမှတ် ၁၀၊ ၁၁ နှင့် ၁၂ တို့နှင့်အညီ CDD နှင့် မှတ်တမ်း ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များနှင့် အကြံပြုချက်အမှတ်၁၈နှင့်အညီ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေး(AML/CFT)အစီအစဉ်များကို ကျင့်သုံးပြီး (၂) အဆိုပါ CDD နှင့် မှတ်တမ်းထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များနှင့် AML/CFT အစီအစဉ်များအား ထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများကို အုပ်စုအဆင့်တွင် အခွင့်အာဏာပိုင်က ကြီးကြပ်ခြင်းဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာပိုင်များသည် အဆိုပါငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် အထက်အပိုဒ်ခွဲ (ခ)နှင့်(ဂ)ပါ ဆောင်ရွက်ရန်အချက်များကို ၎င်း၏အုပ်စုအစီအစဉ်မှတစ်ဆင့် ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုရန် စဉ်းစားသုံးသပ်နိုင်သည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံများ၏အန္တရာယ်အဆင့်မြင့်မားမှုကို ထိုအုပ်စု၏ AML/CFTမူဝါဒများဖြင့် လုံလောက်စွာလျော့နည်းကျဆင်းရန်ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ပါက အားထားမှီခိုမှုပြုရန်အလို့ငှာ အထက်အပိုင်း (ဃ)ကို အဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ရမည့်ကြိုတင်သတ်မှတ်ချက်မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

၁၈။ ဌာနတွင်းထိန်းချုပ်မှုများနှင့် နိုင်ငံခြားလုပ်ငန်းခွဲများနှင့် လက်အောက်ခံလုပ်ငန်းခွဲများ

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု တိုက်ဖျက်ရေးအစီအစဉ်များကို အကောက်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် လိုအပ်စေရမည်။ ငွေရေးကြေးရေး အုပ်စုများသည် AML/CFT ရည်ရွယ်ချက်အတွက် မိမိတို့အုပ်စုအတွင်း သတင်းဖလှယ်ရန်အတွက် မူဝါဒ များနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအပါအဝင် အုပ်စုအတိုင်းအတာရှိသည့် AML/CFT အစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် လိုအပ်စေရမည်။

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံခြားရှိဘဏ်ခွဲများနှင့် ၎င်းတို့၏ပိုင်ဆိုင်မှုအများစုပါဝင်သည့်လက်အောက်ခံလုပ်ငန်းခွဲများသည် ထိုငွေရေးကြေးရေးအုပ်စု၏ AML/CFT အစီအစဉ်များမှတစ်ဆင့် မိခင်နိုင်ငံအတွင်း FATF အကြံပြုချက်များအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ AML/CFT ဆောင်ရွက်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြောင်း သေချာအောင် ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။

၁၉။ အန္တရာယ်အဆင့်မြင့်နိုင်ငံများ

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် FATF ကအန္တရာယ်အဆင့်မြင့်ဟုသတ်မှတ်ထားသည့် နိုင်ငံများမှ လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ၊ ငွေကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စီပွားရေး ဆက်ဆံ ဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းခြင်းများပြုလုပ်ရာတွင် ဖောက်သည်အပေါ်CDD ထားရှိမှုကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို ကျင့်သုံးရန်လိုအပ်စေရမည်။ အဆိုပါတိုးမြှင့်ကျင့်သုံးသည့် CDD ပုံစံ အမျိုးအစားသည် ထိုအန္တရာယ်အတွက် ထိရောက်မှုရှိပြီး အချိုးကျဖြစ်စေရမည်။

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

နိုင်ငံများသည် အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ရန် FATF ကတောင်းဆိုပါက သင့်လျော်သည့် တန်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများကို ကျင့်သုံးနိုင်စွမ်းရှိစေရမည်။ အလားတူ နိုင်ငံများအနေဖြင့် လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် FATF ကတောင်းဆိုသည့် မည်သည့်တောင်းဆိုချက်ကိုမဆို လွတ်လပ်စွာ အရေးယူဆောင် ရွက်နိုင်စွမ်းလည်းရှိစေရမည်။

သံသယဖြစ်ဖွယ်လွှဲပြောင်းမှုများကို သတင်းပို့ခြင်း

၂၀။ အကယ်၍ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် ငွေကြေးများသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမှ ရရှိသည့်အကျိုးအမြတ်များဖြစ်သည် သို့မဟုတ် ယင်းငွေကြေးများသည် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု နှင့်ဆက်စပ်နေသည်ဟု သံသယရှိပါက သို့မဟုတ် သံသယဖြစ်ရန် လုံလောက်သည့်အကြောင်းရင်းခံရှိပါ က အဆိုပါသံသယရှိမှုကို ဥပဒေအရ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့(FIU) သို့ ချက်ချင်း သတင်းပို့ရန် လိုအပ်စေရမည်။

၂၁။ လျှို့ဝှက်ချက်မပေါက်ကြားရေးနှင့် လျှို့ဝှက်မှုထားရှိရေး

ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ယင်းတို့၏ဒါရိုက်တာများ၊ အရာရှိများနှင့် ဝန်ထမ်းများအား -

- (က) အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏သံသယရှိမှုကို သဘောရိုးဖြင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်း ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့သို့ သတင်းပို့ခြင်းဖြစ်ပါက သဘောတူစာချုပ်အရ သို့မဟုတ် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ စည်းမျဉ်းပြဋ္ဌာန်းချက် သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်ရပ်ရပ် အရ သတင်းအချက်အလက်ကို ဖွင့်ဟပြောဆိုခြင်းမပြုရန် တားမြစ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းအတွက် (၎င်းတို့ အနေဖြင့် မည်သည့်ပြစ်မှုကျူးလွန်မှုမျိုးဖြစ်သည်ကို ရှင်းလင်းစွာမသိရှိစေကာမူ/ ဥပဒေချိုးဖောက်မှုသည် အမှန်တကယ်ဖြစ်ပွားခြင်း ရှိသည်/ မရှိသည်ကို ပဓာနမထားဘဲ) ပြစ်မှုကြောင်းနှင့်တရားမကြောင်းအရ တာဝန်ရှိစေမှုများအား ဥပဒေဖြင့်အကာအကွယ်ပေးထားရမည်။
- (ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ထံ သတင်းပေးပို့ထားသည့် သံသယဖြစ်ဖွယ် လွှဲပြောင်းမှုသတင်းပို့ချက်(Suspicious Transaction Report-STR)ဆိုင်ရာ အချက် အလက်များ သို့မဟုတ် ဆက်နွယ်သည့်သတင်းအချက်အလက်များအား ထုတ်ဖော်ပြောဆို ခြင်း(သတင်းမပေါက်ကြားရေး)ကို ဥပဒေဖြင့် တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားရမည်။

သတ်မှတ်ထားသော ငွေရေးကြေးရေးမဟုတ်သည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာရှင်များ (Designated non-financial Businesses and Professions- DNFBPs)

၂၂။ DNFBPs- ဖောက်သည်အပေါ်ထိုက်သင့်သောသတိပေးချက် (CDD)

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

အကြံပြုချက်အမှတ် ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၅ နှင့် ၁၇ တို့တွင်ဖော်ပြထားသည့် CDD နှင့် မှတ်တမ်း ထိန်းသိမ်းထားရှိရေး ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ချက်များသည် အောက်ဖော်ပြပါအခြေအနေများတွင် DNFBPs များနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်-

- (က) ကာဆီနိုလောင်းကစားလုပ်ငန်းများ၊ ဖောက်သည်က သတင်းပို့ရန်သတ်မှတ်ထားသည့် ပမာဏ နှင့်ညီမျှသော သို့မဟုတ် ကျော်လွန်သော ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုကိုဆောင်ရွက်သည့် အခါ
- (ခ) အိမ်/ခြံ/မြေအကျိုးဆောင်လုပ်ငန်းများ၊ အဆိုပါအကျိုးဆောင်များအနေဖြင့် မိမိတို့ ဖောက်သည်များ၏ အိမ်/ခြံ/မြေ ရောင်းခြင်းနှင့်ဝယ်ယူခြင်းများတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သည့် အခါ
- (ဂ) အဖိုးတန် သတ္တုနှင့်ကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ၎င်းတို့သည် သတင်းပို့ရန်သတ်မှတ်ထားသည့်ပမာဏနှင့်ညီမျှသော သို့မဟုတ် ကျော်လွန်သော ငွေကြေးလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုကို မိမိဖောက်သည်များနှင့်ဆောင်ရွက်သည့်အခါ
- (ဃ) ရွှေ့နေများ၊ နိုထရီများ၊ အခြားလွတ်လပ်သည့်တရားဝင်ပညာရှင်များနှင့် စာရင်းကိုင်များ၊ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ဖောက်သည်များအတွက် အောက်ဖော်ပြပါဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ လွှဲပြောင်းမှုများကိုပြုလုပ်ရန် ပြင်ဆင်သည့်အခါ သို့မဟုတ် ပြုလုပ်သည့်အခါ
  - အိမ်/ခြံ/မြေ ဝယ်ယူခြင်းနှင့်ရောင်းချခြင်း
  - မိမိအမှုသည်အတွက် ငွေကြေး၊ အစုရှယ်ယာ သို့မဟုတ် အခြားပိုင်ဆိုင်မှုများကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း
  - ဘဏ်၊ ငွေစုဆောင်းခြင်း သို့မဟုတ် အစုရှယ်ယာလွှဲပြောင်းအတွက်အသုံးပြုသည့် ငွေစာရင်းများကို စီမံကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခြင်း
  - ကုမ္ပဏီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ခြင်း သို့မဟုတ် စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း များအတွက် ကူညီထောက်ပံ့မှုစီစဉ်ပေးခြင်း
  - ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် Legal arrangement (a legal arrangement ဆိုသည်မှာ လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက အခြားလူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့ အစည်းအတွက် ပစ္စည်း နှင့်/သို့မဟုတ် ငွေကြေးကို စီမံကွပ်ကဲခြင်းကို ပြုလုပ် ပေးခြင်းဖြစ်သည်။)ကို ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်ခြင်း သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲခြင်း နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများကို ဝယ်ယူခြင်းနှင့်ရောင်းချခြင်းများ

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

(c) Trust နှင့်ကုမ္ပဏီဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများ၊ အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများ နှင့်ပတ်သက်၍ မိမိတို့၏ဖောက်သည်များအတွက် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုကို ပြင်ဆင်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကိုပြုလုပ်သည့်အခါ-

- ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများကို ဖွဲ့စည်းခြင်းကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ကုမ္ပဏီတစ်ခု၏ ဒါရိုက်တာ သို့မဟုတ် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ (သို့မဟုတ် အခြားလူပုဂ္ဂိုလ်ကထိုသို့ဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်း)၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း၏ အစုဝင်တစ်ဦးအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားသောကုမ္ပဏီ အဖွဲ့အစည်းနှင့်ပတ်သက်၍ အလားတူအဆင့်တစ်ရပ်တွင် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ကုမ္ပဏီ၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း သို့မဟုတ် အခြားသောမည်သည့် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့ အစည်း သို့မဟုတ် legal arrangement များအတွက် မှတ်ပုံတင်ရုံး၊ စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း၏ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ သို့မဟုတ် နေရာထိုင်ခင်း၊ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးမှု သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအပေးအယူများကိုစီမံခန့်ခွဲပေးခြင်း
- Acting as (or arranging for another person to act as) a trustee of an express trust သို့မဟုတ် အခြားသောပုံစံ legal arrangement များအတွက် တူညီသောလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း
- အခြားသူတစ်ဦးအတွက် အမည်ခံအစုရှယ်ယာပိုင်ရှင်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းပေးခြင်း (သို့မဟုတ် အခြားသူအတွက် ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရန် စီမံခန့်ခွဲပေးခြင်း)

၂၃။ DNFBPs၊ အခြားသောအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ

အောက်ဖော်ပြပါအခြေအနေများတွင် အကြံပြုချက်အမှတ် ၁၈ မှ ၂၁ အထိတွင်ဖော်ပြထား သော ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ချက်များသည် DNFBPs များနှင့် သက်ဆိုင်သည်-

(က) ရှေ့နေများ၊ နိုထရီများ၊ အခြားသောလွတ်လပ်သည့်ဥပဒေပညာရှင်များနှင့် စာရင်းကိုင်များသည် အကြံပြုချက်အမှတ်၂၂၊ စာပိုဒ်ခွဲ(ဃ)တွင်ဖော်ပြထားသော ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများကို မိမိတို့၏ဖောက်သည်ကိုယ်စား သို့မဟုတ် ဖောက်သည်အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးသည့်အခါ သံသယဖြစ်ဖွယ်လွှဲပြောင်းမှုသတင်းပို့ချက်ကိုပေးပို့ရန်လိုအပ်စေရမည်။ နိုင်ငံများအား စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းအပါအဝင် ကျန်ရှိသော စာရင်းကိုင်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာရှင်များအထိ သတင်းပို့ရန်လိုအပ်ချက်ကို တိုးချဲ့ရန် အလေးအနက် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

(ခ) အဖိုးတန်သတ္တုနှင့် ကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများသည် သတင်းပို့ရန် သတ်မှတ်ထားသည့်ပမာဏနှင့်ညီမျှသော သို့မဟုတ် ကျော်လွန်သော ငွေကြေးလွှဲပြောင်း ဆောင်ရွက်မှုကို မိမိဖောက်သည်များနှင့် ဆောင်ရွက်သည့်အခါ သံသယဖြစ်ဖွယ်လွှဲပြောင်း မှုသတင်းပို့ချက်ကိုပေးပို့ရန်လိုအပ်စေရမည်။

(ဂ) Trust and company service providers များသည် အကြံပြုချက်အမှတ် ၂၂၊ စာပိုဒ်ခွဲ (င)တွင်ဖော်ပြထားသည့်ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများကို မိမိ ဖောက်သည် ကိုယ်စား သို့မဟုတ် ဖောက်သည်အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးသည့်အခါ သံသယ ဖြစ်ဖွယ်လွှဲပြောင်း မှုသတင်းပို့ချက်ကိုပေးပို့ရန်လိုအပ်စေရမည်။

င။ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများ၏ ပွင့်လင်းမြင်သာရှိမှုနှင့် အကျိုးခံစားခွင့် ရှိသူပိုင်ရှင်ဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်များ

၂၄။ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ၏ပွင့်လင်းမြင်သာရှိမှုနှင့်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ

နိုင်ငံများသည် ငွေကြေးခဝါချခွင်းနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းများအတွက် ကုမ္ပဏီ အဖွဲ့အစည်းများကို အလွဲသုံးစားပြုမှုအား တားဆီးကာကွယ်ရန် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ရမည်။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာပိုင်တို့က အချိန်နှင့်တပြေးညီ ရယူနိုင်သော သို့မဟုတ် ကြည့်ရှုအသုံးပြုနိုင်သော ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ၏ မူရင်းအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူပိုင်ရှင်နှင့် ကြီးကြပ် ထိန်းချုပ်မှုများဆိုင်ရာ လုံလောက်မှန်ကန်ပြီးအချိန်နှင့်တပြေးညီဖြစ်သော သတင်းအချက်အလက်များ ရှိရေးကို သေချာစွာဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။ အထူးသဖြင့် လွှဲပြောင်းနိုင်သောအစုရှယ်ယာများ သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းနိုင်သောအစုရှယ်ယာအာမခံလက်မှတ်များကို ထုတ်ဝေနိုင်သည့် ကုမ္ပဏီများရှိ သော သို့မဟုတ် အမည်ခံအစုရှယ်ယာရှင်များ သို့မဟုတ် အမည်ခံဒါရိုက်တာများကို ခွင့်ပြုထားရှိသော နိုင်ငံများသည် ထို လူပုဂ္ဂိုလ်/ကုမ္ပဏီများသည် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု အတွက်အသုံးမပြု ကြောင်း သေချာစေရေးအတွက် ထိရောက်သောအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကို ပြုလုပ်ရမည်။ နိုင်ငံများ အနေဖြင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် DNFBPများက အကြံပြုချက်အမှတ် ၁၀ နှင့် ၂၂တွင် ဖော်ပြထားသည့်လိုအပ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအလို့ငှာ မူရင်းပိုင်ရှင်နှင့် ထိန်းချုပ်မှု ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို ၎င်းတို့ကရယူနိုင်ရန် ကူညီပံ့ပိုးမှုများပေးရေး စဉ်းစားသုံးသပ်ရ မည်။

၂၅။ Legal arrangementများ၏ပွင့်လင်းမြင်သာရှိမှုနှင့်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ

နိုင်ငံများသည် ငွေကြေးခဝါချခွင်းနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းများအတွက် Legal arrangement များကို အလွဲသုံးစားပြုမှုအား တားဆီးကာကွယ်ရန် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ် ရမည်။ အထူးသဖြင့် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တို့က အချိန်နှင့်တပြေးညီ ရယူနိုင်သော သို့မဟုတ် အသုံး

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

ပြုနိုင်သော စာရင်းရှင်းလင်းဖျက်သိမ်းသူ၊ ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသူ နှင့်မူရင်းပိုင်ရှင်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များအပါအဝင် Express trust များ၏ လုံလောက်မှန်ကန်ပြီးအချိန်နှင့်တပြေးညီဖြစ်သော သတင်းအချက်အလက်များရှိရေးကို သေချာစွာဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် DNFBPများက အကြံပြုချက်အမှတ် ၁၀ နှင့် ၂၂တွင်ဖော်ပြထားသည့် လိုအပ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအလို့ငှာ မူရင်းပိုင်ရှင်နှင့် ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို ၎င်းတို့ကရယူနိုင်ရန် ကူညီပံ့ပိုးမှုများပေးရေး စဉ်းစားသုံးသပ်ရမည်။

စ။ အခွင့်အာဏာပိုင်တို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့်အခြားသောအဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ စီမံဆောင်ရွက်မှုများ

စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း

၂၆။ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ကြီးကြပ်ခြင်း

နိုင်ငံများသည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လုံလောက်သောစည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းမှုနှင့်ကြီးကြပ်မှုများရှိစေရေးနှင့် FATF အကြံပြုချက်များကို ထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်စေရေးတို့ကို သေချာစွာဆောင်ရွက်ထားရှိစေရမည်။ သက်ဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာပိုင်များ သို့မဟုတ် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများမှကြီးကြပ်သူများသည် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် အား ရာဇဝတ်ကောင်များက ထိန်းချုပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းအဖွဲ့အစည်း၏မူရင်းအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ ပိုင်ရှင်ဖြစ်နေခြင်း၊ ယင်းအဖွဲ့အစည်း၏အစုရှယ်ယာအများစုပိုင်ဆိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းအဖွဲ့အစည်း၏ စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းကိုထိန်းချုပ်ထားခြင်းများမှ တားဆီးကာကွယ်ရေးအတွက် လိုအပ်သော ဥပဒေ သို့မဟုတ် စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းမှုအရအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကို ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။ နိုင်ငံများသည် သဏ္ဍာန်ဆောင်ဘဏ်များ ထူထောင်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆက်လက်လုပ်ငန်းလည်ပတ်လုပ်ဆောင်ခြင်းများကို အခွင့်မပြုရ။

အဓိကစည်းမျဉ်းများကိုလိုက်နာရသည့်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအတွက်မူ မျှော်မြင်မှုရှိသောရည်ရွယ်ချက်များအတွက် ကျင့်သုံးရသော ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့်လည်းဆက်နွှယ်မှုရှိသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုများကို AML/CFT ရည်ရွယ်ချက်အတွက် တူညီသည့်နည်းဟန်များအတိုင်း ကျင့်သုံးရမည်။ ဤနေရာတွင် AML/CFTရည်ရွယ်ချက်အတွက် စုစည်းမှုရှိသောအစုအဖွဲ့ကြီးကြပ်မှုကိုကျင့်သုံးခြင်းလည်းပါဝင်ရမည်။

ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအန္တရာယ်ရှိသည့်ကဏ္ဍများရှိ အခြား သော ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်စေခြင်း နှင့် လုံလောက်သော စည်းမျဉ်းကြီးကြပ်ခြင်း နှင့် AML/CFT ရည်ရွယ်ချက်အတွက်ကြီးကြပ်ခြင်း သို့မဟုတ် စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

စောင့်ကြည့်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။ အနိမ့်ဆုံးအနေဖြင့် ငွေကြေး သို့မဟုတ် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် သို့မဟုတ် ငွေကြေး သို့မဟုတ် ငွေသားလဲလှယ်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်စေခြင်းများဆောင်ရွက်ထားရှိရမည့်အပြင် အမျိုးသား AML/CFT ပြဌာန်းချက်အပေါ် လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကို စောင့်ကြည့်ရန်နှင့်သေချာစေရန်အတွက် ထိရောက်မှုရှိသောစနစ်များကိုလည်း ကျင့်သုံးရမည်။

၂၇။ ကြီးကြပ်သူများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

ကြီးကြပ်သူများထံတွင် စစ်ဆေးခြင်းအခွင့်အာဏာများအပါအဝင် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား ကြီးကြပ်ရန် သို့မဟုတ် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရန် နှင့် ယင်းအဖွဲ့အစည်းများက ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးပြဌာနချက်များကို လိုက်နာမှုသေချာစေရန် တို့အတွက် လုံလောက်သောလုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိရမည်။ ကြီးကြပ်သူများအား ဖော်ပြပါလိုက်နာဆောင်ရွက်မှုများကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်ဆက်နွှယ်သည့် မည်သည့်သတင်းအချက်အလက်ကိုမဆို ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများထံမှ မဖြစ်မနေပေးအပ်ရန်တောင်းဆိုပိုင်ခွင့် နှင့် ထိုပြဌာန်းချက်များအားလိုက်နာမှုပျက်ကွက်ခြင်းအတွက် FATF အကြံပြုချက်အမှတ် ၃၅နှင့်အညီ အရေးယူမှုများပြဌာန်းပိုင်ခွင့် အခွင့်အာဏာများ အပ်နှင်းထားရှိရမည်။ ကြီးကြပ်သူများထံတွင် သက်ဆိုင်သည့်အခြေအနေများ၌ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်း၏လိုင်စင်ကို ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ကန့်သတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆိုင်းငံ့ထားခြင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပါအဝင် စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးအရအရေးယူခြင်းများကို ပြဌာန်းနိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ရှိစေရမည်။

၂၈။ DNFBPs များ၏ စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ကြီးကြပ်ခြင်း

သတ်မှတ်ထားသော ငွေရေးကြေးရေးမဟုတ်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာရှင်များ(DNFBPs)အား အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ကြီးကြပ်ခြင်း ဆောင်ရွက်မှုများကို လိုက်နာရမည်-

(က) ကာဆီနိုလောင်းကစားလုပ်ငန်းများသည် ၎င်းတို့အနေဖြင့် လိုအပ်သော AML/CFT ဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုများကို ထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်မှုရှိကြောင်း သေချာစေမည့် ပြီးပြည့်စုံသော စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ကြီးကြပ်ခြင်းစနစ်ကို ပြဌာန်းထားရှိရမည်။ အနိမ့်ဆုံးအနေဖြင့်-

- ကာဆီနိုလုပ်ငန်းများသည် လိုင်စင်ထားရှိရမည်။

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

- အခွင့်အာဏာပိုင်များသည် ရာဇဝတ်ကောင်များ သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ မဟာမိတ်များက ကာဆီနိုလုပ်ငန်းတစ်ခုအား ထိန်းချုပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းအဖွဲ့အစည်း၏မူရင်း အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ ပိုင်ရှင်ဖြစ်နေခြင်း၊ ယင်းအဖွဲ့အစည်း၏ အစုရှယ်ယာအများစု ပိုင်ဆိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းအဖွဲ့အစည်း၏ စီမံခန့်ခွဲရေး လုပ်ငန်းကိုထိန်းချုပ်ထားခြင်းများမှ တားဆီးကာကွယ်ရေးအတွက်လိုအပ်သော ဥပဒေ သို့မဟုတ် စည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းမှုအရ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကို ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။
- အခွင့်အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် ကာဆီနိုလုပ်ငန်းများက AML/CFT ပြဌာန်းချက်များကိုလိုက်နာရေးအတွက် ထိရောက်သော ကြီးကြပ်မှုများ သေချာစွာဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။

(ခ) နိုင်ငံများအနေဖြင့် AML/CFT ပြဌာန်းချက်များအား လိုက်နာမှုသေချာစေရေးနှင့် လိုက်နာမှုအား စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေးအတွက် ထိရောက်သောစနစ်များကို အခြားသော DNFBP လုပ်ငန်းအမျိုးအစားက လိုက်နာမှုသေချာစေရေး ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။ ယင်းအတွက် အန္တရာယ်စိစစ်မှုအခြေပြုလုပ်ငန်းစဉ်အား ဖော်ဆောင်ရမည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်အား မိမိတို့၏အဖွဲ့ဝင်များက AML/CFT တာဝန်ဝတ္တရားများကို လိုက်နာမှုအား သေချာအောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် (က) ကြီးကြပ်သူ သို့မဟုတ် (ခ) သင့်လျော်သည့် ကိုယ်တိုင် စည်းမျဉ်းကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ (self-regulatory body- SRB) များက ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ကြီးကြပ်သူများ သို့မဟုတ် SRBများသည် (က) ရာဇဝတ်ကောင်များ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ အပေါင်းအပါများက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းအဖြစ်စီမံခန့်ခွဲခြင်း သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် အဓိကကျသည့်အကျိုးအမြတ်ခံစားခွင့်ရှိသူမူရင်း ပိုင်ရှင်ဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းအကျိုးအမြတ်ကိုထိန်းချုပ်သည့်မူရင်းပိုင်ရှင်ဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိန်းချုပ်ထားခြင်းများမှ ကာကွယ်ရန်အလို့ငှာ လိုအပ် သောစီမံဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ထားရှိရန် (ဥပမာ သင့်တင့်ဆီလျော်သည့် စစ်ဆေးမှုများ ကိုအခြေခံပြီး လူပုဂ္ဂိုလ်ကိုအကဲဖြတ်မှုပြုလုပ်ခြင်း) (ခ) AML/CFT ဆိုင်ရာ ပြဌာန်းချက်များ ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်ပျက်ကွက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အကြံပြုချက်အမှတ် ၃၅ ပါပြဌာန်းချက်များအတိုင်း ထိရောက်သည့် အချိုးအစားညီညွတ်မှုတာဝန်၊ ဟန့်တား လောက်သော အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများထားရှိရန်

လုပ်ငန်းလည်ပတ်လုပ်ဆောင်မှုနှင့်ဥပဒေစိုးမိုးမှု

၂၉။ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

နိုင်ငံများသည် (က)သံသယဖြစ်လွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုသတင်းပို့ချက်များ နှင့် (ခ) ငွေကြေးခဝါချမှု၊ ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာမူလပြစ်မှု(Predicate Offence)နှင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတို့နှင့် ဆက်နွယ်နေသည့်အခြားသော သတင်းအချက်အလက်များကို လက်ခံခြင်းနှင့် စိစစ်ခြင်းများဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အဆိုပါစိစစ်မှုမှရရှိသည့်ရလဒ်ကို ဖြန့်ဝေပေးပို့ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်မည့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့(Financial Intelligence Unit- FIU)ကို ဖွဲ့စည်းထူထောင်ရမည်။ အဆိုပါ FIU အနေဖြင့် သတင်းပို့အဖွဲ့အစည်းများထံမှ အခြားသောထပ်လောင်းသတင်းအချက်အလက်များကို ရယူနိုင်ရမည်။ ထို့အပြင် မိမိ၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအား ကောင်းမွန်မှန်ကန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဘဏ္ဍာရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကြည့်ရှုသုံးစွဲနိုင်စေရမည်။

၃၀။ ဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့်စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအာဏာပိုင်တို့၏တာဝန်များ

နိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏ ပြည်တွင်း ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက် ရက်ရေးမူဝါဒများနှင့်အညီ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများစုံစမ်းစစ်ဆေးရန် တာဝန်ရှိသည့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများကို ခန့်အပ်ဖွဲ့စည်းထားရှိမှုကိုသေချာစွာ ဆောင်ရွက်ရမည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမှရရှိသည့်အဓိကအကျိုးအမြတ်များနှင့်ဆက်နွယ်သည့် မှုခင်း အားလုံးတွင် အနိမ့်ဆုံးအနေဖြင့် အဆိုပါခန့်အပ်တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်း များသည် ငွေကြေးခဝါချမှု၊ ဆက်နွယ်နေသည့်မူလပြစ်မှု(Predicate Offence)များနှင့် အကြမ်းဖက် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုမှုခင်းများအား ထောက်လှမ်းသည့်အခါ ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းအား အပြိုင်ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုတိုးချဲ့လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးတွင် မိမိတို့ ၏နိုင်ငံပြင်ပတွင်တွေ့ရှိရသည့် ဆက်နွယ်နေသော မူလပြစ်မှုဆိုင်ရာမှုခင်းများလည်းပါဝင်သင့်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအာဏာပိုင်တို့အနေဖြင့်သည် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ်သိမ်းဆည်းဖွယ်ရှိသော သို့မဟုတ် မှုခင်း ကျူးလွန်ရာမှရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်များဖြစ်သည်ဟု သံသယဖြစ်ဖွယ်ရှိသော ပစ္စည်းများကို ထိန်းချုပ်ရန်နှင့်သိမ်းဆည်းရန်အလို့ငှာ မြန်ဆန်ထိရောက်စွာ ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ခြေရာခံလိုက်ခြင်းနှင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းများပြုလုပ်ရန် တာဝန်ရှိစေရမည်။ လိုအပ်ပါက နိုင်ငံများနေဖြင့် ဘဏ္ဍာရေး သို့မဟုတ် ပိုင်ဆိုင်မှုစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးတို့တွင် အထူးကျွမ်းကျင်သည့် စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ အစည်းပေါင်းစုံကို အမြဲတမ်းဖြစ်စေ သို့မဟုတ် ယာယီ အသုံးပြုသင့်ပါသည်။ လိုအပ်သောအခါ နိုင်ငံများ သည် အခြားသောနိုင်ငံများရှိ သင့်လျော်သော အခွင့်အာဏာပိုင်တို့နှင့်အတူ ပူးပေါင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း များဆောင်ရွက်သင့်သည်။

၃၁။ ဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့်စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအာဏာပိုင်တို့၏လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

ငွေကြေးခဝါချမှု၊ ဆက်နွယ်မှုရှိသည့် မူလပြစ်မှုများနှင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းဆောင်ရွက်သည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တို့အနေဖြင့် အဆိုပါ စုံစမ်းစစ်ဆေး

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

ခြင်း၊ တရားစွဲဆိုခြင်းနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သည့်အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်း တို့အသုံးပြုရန်အတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများနှင့်သတင်းအချက်အလက်များအားလုံးကို ရယူပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။ ယင်းတွင် လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အဆောက်အအုံနှင့်ယင်း၏ဥပစာများကိုရှာဖွေရန်၊ သက်သေထွက်ဆိုချက်ရယူရန် နှင့် သက်သေခံအထောက်အထားများ သိမ်းဆည်းရယူရန်တို့အတွက် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ သတ်မှတ်ထားသည့်ငွေရေးကြေးရေးမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုပညာရှင်များ (Designated Non Financial Business and Professionals-DNFBPs) နှင့် အခြားသော လူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ၏လက်ဝယ်ရှိ မှတ်တမ်းမှတ်ရာများကို မဖြစ်မနေထုတ်ပေးရန်တောင်းဆိုနိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များလည်းပါဝင်သင့်ပါသည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကိုဆောင်ရွက်သည့်အခွင့်အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် ငွေကြေးခဝါချမှု၊ ဆက်နွယ်မှုရှိသည့် မူလပြစ်မှုများနှင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းအတွက် သင့်တော်သည့် စုံစမ်းထောက်လှမ်းမှုနည်းပညာများကို အကျယ်ပြန့်ဆုံးသုံးစွဲနိုင်စွမ်းရှိစေရမည်။ အဆိုပါ စုံစမ်းထောက်လှမ်းခြင်းနည်းပညာများတွင် အသွင်းယူစုံစမ်းထောက်လှမ်းခြင်း၊ ဆက်သွယ်ပြောဆိုမှုများကို ကြားဖြတ် ရယူခြင်း၊ ကွန်ပျူတာစနစ်များကို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုအသုံးပြုခြင်းနှင့် ပေးပို့မှုများကိုထိန်းချုပ်ခြင်းများ ပါဝင်ပါသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံများအနေဖြင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများသည် ငွေစာရင်းများဖွင့်လှစ်ထားရှိခြင်း သို့မဟုတ် ငွေစာရင်းများကိုထိန်းချုပ်ထားခြင်းများ ရှိ/မရှိ အချိန်နှင့်တပြေးညီဖော်ထုတ်နိုင်မည့် ထိရောက်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများထားရှိရမည်။ ထို့အပြင် ပိုင်ရှင်အားကြိုတင်အကြောင်းကြားမှုမရှိဘဲ ပိုင်ဆိုင်မှုများကိုဖော်ထုတ်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တို့ထံတွင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများရှိစေရေးကိုလည်း နိုင်ငံများအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။

ငွေကြေးခဝါချမှု၊ ဆက်နွယ်မှုရှိသည့် မူလပြစ်မှုများနှင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာပိုင်တို့အနေဖြင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ထံတွင်ရှိသည့် သက်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်အားလုံးကိုတောင်ဆိုနိုင်ခွင့်လည်းရှိစေရမည်။

၃၂။ ငွေဆက်သား

နိုင်ငံများသည် ထုတ်ဖော်ကြေညာစေခြင်းနှင့် ဖွင့်ဟကြေညာစေခြင်းစနစ်များအပါအဝင် ငွေသားနှင့်လွှဲပြောင်းနိုင်သောစာချုပ်စာတမ်းများကို နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်သယ်ဆောင်မှုကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းဖော်ထုတ်ရန်အတွက် စီမံဆောင်ရွက်မှုများထားရှိရမည်။

နိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏သက်ဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု၊ ငွေကြေးခဝါချမှု သို့မဟုတ် မူလပြစ်မှုများနှင့်ဆက်နွယ်နေသည်ဟု သံသယရှိသော သို့မဟုတ် မမှန်မကန် ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်း သို့မဟုတ် ဖွင့်ဟကြေညာခြင်းသက်ဆိုင်သော ငွေသား

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းနိုင်သောစာချုပ်စာတမ်းများကို ရပ်တန့်ရန် သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်ရန် ဥပဒေအရ အခွင့်အာဏာများရှိစေရေး ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။

မမှန်မကန် ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်း(များ) သို့မဟုတ် ဖွင့်ဟကြေညာခြင်း(များ)ပြုလုပ်သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များကို အရေးယူရေးအတွက် ထိရောက်မှုရှိသော၊ အချိုးညီမျှမှုရှိသော၊ ဟန့်တားလောက်သော အရေးယူမှုများလည်း ရှိစေရမည်။ အဆိုပါငွေသားနှင့်လွှဲပြောင်းနိုင်သောစာချုပ်စာတမ်းများသည် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု၊ ငွေကြေးခဝါချမှု သို့မဟုတ် မူလပြစ်မှုများနှင့်ဆက်နွှယ်နေသည့်ဖြစ်စဉ် မျိုးတွင် နိုင်ငံများသည် ထိုကဲ့သို့သော ငွေသား သို့မဟုတ် စာချုပ်စာတမ်းများကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းနိုင်စွမ်းရှိသည့် အကြံပြုချက်အမှတ် ၄ နှင့်အညီ ဥပဒေပြုခြင်းနည်းလမ်းတစ်ရပ်အပါအဝင် စီမံဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ထားရှိရမည်။

အထွေထွေပြဋ္ဌာန်းချက်များ

၃၃။ စာရင်းဇယားများ

နိုင်ငံများသည် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေး စနစ်၏ ထိရောက်မှုနှင့် လုံလောက်အကျိုးရှိမှုအခြေအနေများဆိုင်ရာ ပြည့်စုံကျယ်ပြန့်သောစာရင်းဇယား များကို ထိန်းသိမ်းထားရှိရမည်။ ယင်းတို့တွင် သံသယဖြစ်ဖွယ်သတင်းပို့ချက်များ(Suspicious Transaction Reports-STRs)များလက်ခံရရှိမှုနှင့်ဖြန့်ဝေပေးပို့မှု၊ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ၊ တရားစွဲတင်ပို့မှုများနှင့်ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှုများ၊ ပစ္စည်း များပေါ် ထိန်းချုပ်မှု၊ သိမ်းဆည်းမှုနှင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းမှုများ နှင့် တရားဝင်အပြန်အလှန် အကူအညီပေးမှုများ သို့မဟုတ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအတွက် အခြားသောနိုင်ငံတကာအကူအညီ တောင်းခံမှုများ ဆိုင်ရာ စာရင်းဇယားများလည်းပါဝင်သင့်ပါသည်။

၃၄။ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် တုံ့ပြန်ချက်များ

သက်ဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာပိုင်များ၊ ကြီးကြပ်သူများနှင့် ဌာနတွင်းစည်းမျဉ်းကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များ သည် ငွေကြေးရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သတ်မှတ်ထားသည့်ငွေရေးကြေးရေးမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုပညာရှင်များက ငွေကြေးခဝါချမှု၊ အကြမ်း ဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရန် နှင့် အထူးသဖြင့် သံသယဖြစ်ဖွယ်ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုများကို ဖော် ထုတ်ရန်နှင့်သတင်းပို့ရန် အမျိုးသားအဆင့်စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို လိုက်နာကျင့်သုံးရာတွင် အကူအညီ ဖြစ်စေမည့် လမ်းညွှန်ချက်များထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် ယင်းတို့၏ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် တုံ့ပြန်ချက်များ ပြန်လည်ပေးပို့ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

၃၅။ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ

နိုင်ငံများသည် အကြံပြုချက်အမှတ် ၆ နှင့် ၈ မှ ၂၃ အထိတို့တွင် အကျုံးဝင်သော ငွေကြေး ခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများကို အရေးယူနိုင်မည့် ရာဇဝတ် ကြောင်း၊ တရားမကြောင်း သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရေးလမ်းကြောင်းများအနက် မည်သည့်လမ်းကြောင်းဖြင့် ဖြစ်စေ ထိရောက်သော အချိုးအစားညီမျှမှုရှိပြီး ဟန့်တားလောက်သော အရေးယူမှုများကို သေချာစွာ သတ်မှတ်ထားရှိရမည်။ အဆိုပါအရေးယူမှုများသည် ငွေကြေးရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် သတ်မှတ်ထားသည့်ငွေရေးကြေးရေးမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုပညာရှင်များအပေါ်တွင်သာမက ၎င်းတို့၏ဒါရိုက်တာများနှင့် အကြီးတန်းစီမံခန့်ခွဲသူများ အပေါ်တွင်လည်း ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရမည်။

ဆ။ နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု

၃၆။ နိုင်ငံတကာသဘောတူစာချုပ်များ

နိုင်ငံများသည် ၁၉၈၈ခုနှစ် ဗီယက်နာကွန်ပင်းရှင်း၊ ၂၀၀၀ပြည်နှစ်ပလာမိုကွန်ပင်းရှင်း၊ ၂၀၀၃ခုနှစ် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကုလသမဂ္ဂကွန်ပင်းရှင်းနှင့် ၁၉၉၉ခုနှစ်၊ အကြမ်းဖက်ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ပင်းရှင်းတို့တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်ရေးချက်ချင်းဆောင်ရွက်ရမည့်အပြင် ယင်းကွန်ပင်းရှင်းပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အပြည့်အဝအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။ သက်ဆိုင်မှုရှိ ပါက နိုင်ငံများအနေဖြင့် ၂၀၀၁ခုနှစ် Cybercrime ဆိုင်ရာ ဥရောပကောင်စီကွန်ပင်းရှင်း၊ ၂၀၀၂ခုနှစ် အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေးအမေရိကနိုင်ငံများကွန်ပင်းရှင်းနှင့် ၂၀၀၅ခုနှစ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမှရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်များခဝါချခြင်း၊ ရှာဖွေခြင်း၊ သိမ်းဆည်းခြင်းနှင့်ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် အကြမ်း ဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ ဥရောပကောင်စီကွန်ပင်းရှင်းများကဲ့သို့သော အခြားသောနိုင်ငံတကာ ကွန်ပင်းရှင်းများကို အတည်ပြုရန်နှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် တိုက်တွန်းပါသည်။

၃၇။ အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူညီပေးခြင်း

နိုင်ငံများသည် ငွေကြေးခဝါချမှု၊ ဆက်နွယ်မှုရှိသည့် မူလပြစ်မှုများနှင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုများ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူညီပေးမှုများကို ဖြစ်နိုင်သမျှအကျယ်ပြန့်ဆုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ချက်ချင်း အပြုသဘောဆောင်ပြီးထိရောက်မှုရှိသော အကူ အညီများ ပေးအပ်ရမည်။ နိုင်ငံများသည် အကူအညီအထောက်အပံ့များပေးအပ်နိုင်ရေးအတွက် လုံလောက်သော ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းမှုများရှိရမည့်အပြင် လိုအပ်ပါက ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့်တင်နိုင်ရေး အတွက် နိုင်ငံအချင်းချင်း သဘောတူစာချုပ်များ၊ အစီအစဉ်များ သို့မဟုတ် အခြားသော လုပ်ငန်းစဉ်များ ထားရှိရမည်။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံများသည်-

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

- (က) အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီပေးမှုဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် တားပြစ်ပိတ်ပင်ချက်များ သို့မဟုတ် ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှုမရှိသော သို့မဟုတ် လွန်ကဲလွန်သော တင်းကြပ်သည့် သတ်မှတ်ချက်များ မထားရှိရ။
- (ခ) အပြန်အလှန်တရားဝင် အကူအညီတောင်းခံမှုများအပေါ် အချိန်မီဦးစားပေးအကောင်အထည် ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးတွက် ရှင်းလင်း၍ ထိရောက်မှုရှိသော လုပ်ငန်းစဉ်များထားရှိရမည်။ နိုင်ငံများသည် အကူအညီတောင်းခံမှုများပေးပို့ခြင်းနှင့်ယင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်းများ ထိရောက်စေရေးအတွက် ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့တစ်ရပ် သို့မဟုတ် အခြားသော တရားဝင်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ရပ်ကို အသုံးပြုရမည်။ အကူအညီတောင်းခံမှုများ၏တိုးတက်မှုကိုစောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရန်အတွက် မှုခင်းစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တစ်ရပ်ကို ထိန်းသိမ်းထားရှိသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီတောင်းခံမှုတစ်ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ပေးရာတွင် အဆိုပါပြစ်မှု၌ ဘဏ္ဍာရေးရာကိစ္စရပ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်ရှိသည်ဟူသော အခြေခံကို အကြောင်းပြု၍ ငြင်းပယ်ခြင်းမပြုရ။
- (ဃ) စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု သို့မဟုတ် စုံစမ်းမေးမြန်းမှု၏တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုကိုကာကွယ်ရန်အလို့ငှာ မိမိတို့လက်ခံရရှိသော အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီတောင်းခံမှုများ နှင့် မိမိတို့လက်ဝယ်ထိန်းသိမ်းထားသောသတင်းအချက်အလက်များအား ပြည်တွင်းဥပဒေစည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ လျှို့ဝှက်စွာထိန်းသိမ်းထားရှိရမည်။ အကယ်၍ အကူအညီတောင်းခံခြင်းခံရသည့်နိုင်ငံသည် လျှို့ဝှက်ချက်ထားရှိရေးဆိုင်ရာသတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာနိုင်ခြင်းမရှိပါက အကူအညီတောင်းခံသည့်နိုင်ငံသို့ ချက်ချင်းအကြောင်းကြားရမည်။

အကယ်၍ အဆိုပါတောင်းခံသည့်အကူအညီတွင် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများမပါရှိပါက နိုင်ငံများသည် နှစ်နိုင်ငံစလုံးတွင် ဥပဒေနှင့်ငြိစွန်းမှုမရှိစေကာမူ အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီပေးမှုကို ခွင့်ပြုသင့်ပါသည်။ နိုင်ငံများသည် ထိုကဲ့သို့သော နှစ်နိုင်ငံစလုံးတွင် ဥပဒေနှင့်ငြိစွန်းမှုမရှိသောဖြစ်စဉ် တွင် မိမိတို့အား အကျယ်ပြန်ဆုံးသောအကူအညီပေးအပ်မှုများပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော စီမံဆောင်ရွက်မှုများပြဋ္ဌာန်းရန် စဉ်းစားသုံးသပ်ရမည်။

အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီပေးရေးအတွက် နှစ်နိုင်ငံစလုံးတွင် ဥပဒေနှင့်ငြိစွန်းမှုရှိရန် (Dual Criminality) လိုအပ်ပါက ထိုနှစ်နိုင်ငံလုံးက ယင်းပြစ်မှုကို တူညီသည့်ပြစ်မှုအမျိုးအစားအတွင်း သတ်မှတ်ထားရှိခြင်း ရှိသည်/မရှိ သို့မဟုတ် တူညီသည့်အခေါ်အားဖြင့် ထိုပြစ်မှုအား အမည်သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သည်/မဖြစ် သည်တို့ကို အလေးမထားဘဲ နှစ်နိုင်ငံလုံးက ထိုပြစ်မှုကိုအခြေခံသည့် လုပ်ဆောင်မှုကိုပြစ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါက အဆိုပါလိုအပ်ချက်(Dual Criminality)သည် ပြည့်စုံပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

နိုင်ငံများသည် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များအနေဖြင့် အကြံပြုချက်အမှတ် ၃၁တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့်စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးနည်းပညာများနှင့်အခြားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးနည်းပညာများကို ရရှိစေရေးသေချာအောင်ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။

အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီတောင်းခံမှုများ နှင့် အကယ်၍ မိမိတို့၏ပြည်တွင်း မူဘောင်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိပါက နိုင်ငံရပ်ခြားတရားစီရင်ရေး သို့မဟုတ် ဥပဒေစိုးမိုးရေး အာဏာပိုင် တို့က ပြည်တွင်း မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းထံ တိုက်ရိုက်အကူအညီတောင်းခံမှုများအပေါ် တုန့်ပြန်အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရာ တွင်အသုံးပြုရန်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါလုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုလည်း ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်-

- (က) ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် အခြားသောလူပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ သတင်းအချက်အလက်များ၊ အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းများ သို့မဟုတ် သက်သေခံအထောက်အထားများ (ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများအပါအဝင်) ထုတ်ပေးရန်တောင်းဆိုခြင်း၊ ရှာဖွေခြင်း နှင့် သိမ်းဆည်းခြင်း
- (ခ) အခြားသောကျယ်ပြန့်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့်စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးနည်းပညာများ

စီရင်ပိုင်ခွင့်ပဋိပက္ခဖြစ်ခြင်းမှရှောင်ရှားနိုင်စေရေးအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံထက်ပိုသောနေရာများတွင် တရားစွဲတင်ပို့ရမည့်အမှုမျိုး၌ တရားစီရင်မှုလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်၍ တရားခံအားတရားစွဲဆိုတင်ပို့ရန်အကြောင်းဆုံးအရပ်ဒေသကိုဆုံးဖြတ်နိုင်မည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို တီထွင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခြင်းများပြုလုပ်ရန် စဉ်းစားသုံးသပ်ရမည်။

နိုင်ငံများသည် အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီတောင်းဆိုခြင်းကိုပြုလုပ်သည့်အခါ အဆိုပါအကူအညီတောင်းခံမှုကို အချိန်နှင့်တပြေးညီထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည့်စုံမှန်ကန်သည့် တရားဝင်သတင်းအချက်အလက်များ(အရေးပေါ်လိုအပ်ချက်များအပါအဝင်)ကို ထောက်ပံ့ပေးအပ်ရန် အကောင်းဆုံးကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရမည်။ အကူအညီတောင်းခံမှုများကိုလည်း မြန်ဆန်ထိရောက်သောနည်းလမ်းများသုံး၍ ပေးပို့ရမည်။ နိုင်ငံများသည် အကူအညီတောင်းခံမှုကိုမပေးပို့မီ အကူအညီလက်ခံရရှိရေးအတွက် တရားဝင်လိုအပ်ချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သေချာအောင်စိစစ်မှုများပြုလုပ်ရမည်။

အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီပေးရေးအတွက် တာဝန်ရှိသောအာဏာပိုင်များ(ဥပမာ ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့)အား လုံလောက်သော ဘဏ္ဍာရေး၊ လူ့စွမ်းအား နှင့် နည်းပညာ အရင်းအမြစ်များ ထောက်ပံ့ပေးအပ်ရမည်။ နိုင်ငံများသည် ထိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့များမှ ဝန်ထမ်းများအတွက် လျှို့ဝှက်ချက်ထားရှိရေးဆိုင်ရာစံနှုန်းများအပါအဝင် မြင့်မားသည့်လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုစံနှုန်းများ သတ်မှတ်ထားရှိရမည်။ ထို့အပြင် မြင့်မားသောဂုဏ်သိက္ခာရှိမှုနှင့် သင့်လျော်သောကျွမ်းကျင်မှုများလည်းရှိစေသင့်ပါသည်။

၃၈။ အပြန်အလှန်တရားဝင်အကူအညီပေးမှု ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့်ပြည့်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းခြင်း
စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

နိုင်ငံများသည် နိုင်ငံရပ်ခြားတိုင်းပြည်များက ခဝါချထားသည်ပစ္စည်းများ၊ ငွေကြေးခဝါချမှု၊ မူလပြစ်မှုများနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများမှရရှိသည့်အကျိုးအမြတ်များ၊ အဆိုပါပြစ်မှုများ ကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုခဲ့သည့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုရန်ရည်ရွယ်ခဲ့သည့် ကိရိယာများ သို့မဟုတ် အလားတူပစ္စည်းများကို ဖော်ထုတ်ရန်၊ ထိန်းချုပ်ရန်၊ ဖမ်းဆည်းရန်နှင့် ပြည့်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ်သိမ်းဆည်းရန်အကူအညီတောင်းခံမှုများကို လျှင်မြန်ထိရောက်စွာတုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းထားရှိရမည်။ အဆိုပါအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကိုအခြေခံထားခြင်းမဟုတ်သည့် ပြစ်မှုအကျိုးအမြတ်များကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ သိမ်းဆည်းခြင်းကိုအခြေခံထားသည့် သို့မဟုတ် လတ်တလောယာယီအရေးဆိုင်ရွက်မှုများနှင့်ဆက်နွယ်သည့် အကူအညီတောင်းခံမှုများကို (ယင်းသို့သောအကူအညီတောင်းခံမျိုးသည်) မိမိတို့ပြည်တွင်းဥပဒေ၏ အခြေခံစည်းမျဉ်းများနှင့်ကိုက်ညီခြင်းမရှိစေကာမူ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခွင့်လည်း ရှိစေသင့်ပါသည်။ နိုင်ငံများသည် ထိုကဲ့သို့သော ပစ္စည်းများ၊ အထောက်အကူပြုကိရိယာများ သို့မဟုတ် အလားတူတန်ဖိုးရှိ သည့် ပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် ထိရောက်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းစနစ်များ နှင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းထားသည့် ပိုင်ဆိုင်မှုများအား ခွဲဝေခြင်းများပါဝင်သည့် သိမ်းဆည်းခြင်းနှင့်ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာသိမ်းဆည်းခြင်းတို့အားပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်အစီအစဉ်များကို ထားရှိသင့်ပါသည်။

၃၉။ တရားခံလွှဲပြောင်းခြင်း

နိုင်ငံများသည် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့် ဆက်နွယ်သည့် တရားခံလွှဲပြောင်းရေးအကူအညီတောင်းခံများအပေါ် မလျော်ကန်သည့်နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိဘဲ အပြုသဘောဆောင်ပြီးထိရောက်မှုရှိသည့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ပေးမှုများရှိသင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံများအနေဖြင့် အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု၊ အကြမ်းဖက်မှု သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းဝင်ဖြစ်မှုတို့ဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်းခံထားရှိသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ခိုလှုံခွင့်ပေးခြင်းမပြုဟူသည့်အချက် သေချာစေရေးအတွက် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့်ဆောင်ရွက်မှုအားလုံးကို ဆောင်ရွက်ထားရှိသင့်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံများသည် အောက်ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်ထားရှိသင့်ပါသည်-

- (က) ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများအား တရားခံလွှဲပြောင်းပေးနိုင်သည့်ပြစ်မှုများအဖြစ်သေချာစေရန်၊
- (ခ) ဆီလျော်သည့်အခြေအနေများတွင် ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းများအပါဝင် တရားခံလွှဲပြောင်းရေးအကူအညီတောင်းခံများကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ အကူအညီပေးအပ်နိုင်ရေးအတိုက် ရှင်းလင်းပြီးလုံလောက်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများရှိစေရန်၊
- (ဂ) အဆိုပါတရားခံလွှဲပြောင်းရေး အကူအညီတောင်းခံများအပေါ် ကျိုးကြောင်းမဆီလျော်သည့် သို့မဟုတ် မှန်ကန်မှုမရှိသည့် အဟန့်အတားသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ မထားရှိရန်၊

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

(ဃ) မိမိတို့နိုင်ငံတွင် တရားခံလွှဲပြောင်းရေးအတွက် လုံလောက်သော ဥပဒေရေးရာမူဘောင်များ ထားရှိရန်၊

နိုင်ငံတိုင်းသည် မိမိတို့၏နိုင်ငံသားများကို တရားခံလွှဲပြောင်းပေးသင့်ပါသည်။ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံသားဖြစ်မှုကိုအခြေခံ၍ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်း (မိမိနိုင်ငံသားကို တရားခံလွှဲပြောင်းပေးခြင်း)မပြုသည့်ဖြစ်စဉ်မျိုးတွင် ထိုနိုင်ငံသည် တရားခံလွှဲပြောင်းပေးရေးတောင်းဆိုသည့် နိုင်ငံ၏ အကူအညီတောင်းခံမှုနှင့်ပတ်သက်၍ လွန်ကဲစွာနှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိစေဘဲ အဆိုပါအကူအညီတောင်းခံမှုတွင် ဖော်ပြထားသောပြစ်မှုဖြင့် (လွှဲပြောင်းပေးရန်တောင်းဆိုခံရသည့်မိမိနိုင်ငံသားကို) တရားစွဲဆိုနိုင်ရေးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထိုအမှုကို မိမိတို့၏ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တို့ထံ တင်ပြရမည်။ ထိုအာဏာပိုင်များအနေဖြင့်လည်း မိမိတို့နိုင်ငံ၏ပြည်တွင်းဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်မှုကြီးများ(ဆိုးရွားပြင်းထန်သည့်ပြစ်မှုများ)အပေါ် ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းနှင့် မိမိတို့၏တရားစွဲဆိုမှုကိုဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်။ အဆိုပါနိုင်ငံများသည် (တရားခံလွှဲပြောင်းပေးရန် အကူအညီဆိုခံသည့်နိုင်ငံများ တောင်းဆိုခြင်းခံရသည့်နိုင်ငံများ) ထိုကဲ့သို့သောတရားစွဲဆိုတင်ပို့မှုများ ထိရောက်မှုရှိစေရေးအတွက် အထူးသဖြင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်သက်သေခံအထောက်အထားဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

တရားခံလွှဲပြောင်းရေးအတွက် ထိုပြစ်မှုသည် နှစ်နိုင်ငံစလုံး(တောင်းခံသည့်နိုင်ငံနှင့်တောင်းဆိုခံရသည့်နိုင်ငံ)တွင်ပြစ်မှုမြောက်ရန်လိုအပ်ချက်မျိုးရှိပါက ထိုနှစ်နိုင်ငံလုံးက ယင်းပြစ်မှုကို တူညီသည့်ပြစ်မှုအမျိုးအစားအတွင်း သတ်မှတ်ထားရှိခြင်း ရှိသည်/မရှိ သို့မဟုတ် တူညီသည့်အခေါ်အားဖြင့် ထိုပြစ်မှုအား အမည်သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သည်/မဖြစ်သည်တို့ကို အလေးမထားဘဲ နှစ်နိုင်ငံလုံးက ထိုပြစ်မှုကိုအခြေခံသည့် လုပ်ဆောင်မှုကို ပြစ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါက အဆိုပါလိုအပ်ချက်(Dual Criminality)သည် ပြည့်စုံပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ပြည်တွင်းဥပဒေ၏အခြေခံစည်းမျဉ်းများနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိပါက နိုင်ငံများသည် တရားခံလွှဲပြောင်းရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ရိုးစင်းလွယ်ကူအောင်ဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။ ဥပမာအားဖြင့် သင့်လျော်သည့်နှစ်ဖက်အာဏာပိုင်များအကြား ယာယီထိန်းသိမ်းထားရှိရေးအတွက် အကူအညီတောင်းခံမှုများကို တိုက်ရိုက်ပေးပို့မှုကိုခွင့်ပြုခြင်း၊ ဖမ်းဆီးမိန့် သို့မဟုတ် တရားစီရင်ချက်ကိုသာအခြေခံပြီးလူပုဂ္ဂိုလ်များကို လွှဲပြောင်းပေးခြင်း သို့မဟုတ် တရားဝင်တရားခံလွှဲပြောင်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးနည်းများကို စွန့်လွှတ်သည့်လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ရိုးရှင်းသည့်တရားခံလွှဲပြောင်းခြင်းအားခွင့်ပြုခြင်းများဖြစ်ပါသည်။ တရားခံလွှဲပြောင်းပေးရေးအတွက်တာဝန်ရှိသည့်အာဏာပိုင်များအား လုံလောက်သော ဘဏ္ဍာရေး၊ လူသားအရင်းအမြစ်နှင့်နည်းပညာအရင်းအမြစ်များထောက်ပံ့ပေးအပ်ထားရှိရမည်။ နိုင်ငံများသည် ထိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် လျှို့ဝှက်ထိန်းသိမ်းထားရှိမှုဆိုင်ရာစံနှုန်းများ

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။

အပါအဝင် ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာစံနှုန်းများမြင့်မားစေရေး၊ ဂုဏ်သိက္ခာမြင့်မားရေးနှင့် ဆီလျော်သည့် လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုများရှိစေရေးအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများချမှတ်ထားရှိရမည်။

၄၀။ နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာအခြားသောပုံစံများ

နိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များအနေဖြင့် ငွေကြေးခဝါချမှု၊ ဆက်စပ်သည့် မူလပြစ်မှုများ၊ အကြမ်းဖက်ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု များဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွင် လျှင် မြန်စွာ အပြုသဘောဆောင်သည့် ထိရောက်သော ကူညီမှုများကို အကျယ်ပြန့်ဆုံးပေးအပ်နိုင်စေရေးကို သေချာစွာဆောင်ရွက်ထားရှိရမည်။ နိုင်ငံများသည် မိမိသဘောအလျောက်ဖြစ်စေ၊ အကူအညီတောင်းခံမှု အရဖြစ်စေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဥပဒေခွင့်ပြုချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ နိုင်ငံများ အနေဖြင့် မိမိတို့၏အာဏာပိုင်များအား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွင် အထိရောက်ဆုံးနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းထားရှိရမည်။ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် နားလည်မှုစာချွန်လွှာကဲ့သို့သော နှစ်နိုင်ချင်းဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံစုံဖြစ်စေပါဝင်သည့် သဘောတူညီချက်များ သို့မဟုတ် အစီအစဉ်များ ထားရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းတို့ကို နိုင်ငံရပ်ခြားမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အကျယ်ပြန့်ဆုံးသောအတိုင်းအတာဖြင့် အချိန်နှင့်တပြေးညီ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းများ ပြုလုပ်ထားရှိရမည်။

သက်ဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် သတင်းအချက်အလက် သို့မဟုတ် အခြားသော အကူအညီများ တောင်းခံမှုပေါ် ထိရောက်မှုရှိသည့် လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်း နှင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ပေး ခြင်းများပြုနိုင်ရန်အလို့ငှာ ရှင်းလင်းသည့် လမ်းကြောင်းများ သို့မဟုတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အသုံးပြု သင့်ပါသည်။ အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် အကူအညီတောင်းခံမှုများကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အချိန်နှင့်တပြေးညီအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်းများ၊ လက်ခံရရှိသည့်သတင်းအချက်အလက် များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းများအတွက် ရှင်းလင်းပြီးထိရောက်မှုရှိသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ထားရှိသင့်ပါသည်။

စုံစမ်းရေးမှူးသူရိန်အောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုသည်။